

vergadering **35**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 11 mei 2016

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de balans van twee jaar decreet Kinderopvang, met name wat betreft de financiële leefbaarheid en administratieve belasting voor de opvanginitiatieven	5
ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verbod op plastic zakjes in Wallonië en de mogelijke gevolgen voor Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het beleidsmatig stimuleren van bioplastic zakken in het kader van een circulaire economie, naar aanleiding van de Waalse beslissing om een verbod op het gebruik van conventionele plastic zakken in te voeren	9
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de stand van zaken van het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs	12
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het voorstel van de VREG om de distributienettarievenstructuur aan te houden tot 2019	16
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de beleidsvisie van de minister inzake hernieuwbare energie	
ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de hinderpalen voor de inplanting van windmolens in Vlaanderen, met name wegens vliegvelden en militaire apparatuur	19
ACTUELE VRAAG van Lieve Maes aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het recente samenwerkingsakkoord met de federale overheid inzake de bestrijding van fiscale fraude	23

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanwezigheid van asbest bij sloop- en wegeniswerken, naar aanleiding van de sloopwerken aan het viaduct van de N74 ter hoogte van Kiewit-station	
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mogelijke blootstelling van omwonenden en voorbijgangers aan asbest, vrijgekomen bij de sloopwerken aan de Philipsbrug in Kiewit (Hasselt)	
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de asbestverwijdering op de werf van de Philipsbrug in Kiewit (Hasselt)	
ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de asbestproblematiek bij de sloopwerken van het viaduct op de N74 ter hoogte van Kiewit-station	
ACTUELE VRAAG van Lies Jans aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de veiligheidsmaatregelen inzake asbest bij de afbraak van de Philipsbrug op de N74 in Kiewit (Hasselt)	26
ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mobiliteitsaspecten van het project Eurostadion	32
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	34
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel – 710 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	35
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken – 712 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	35
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Lorin Parys, An Christiaens en Björn Anseeuw betreffende het ontwikkelen en stimuleren van proefhuren om de huurmarkt te ondersteunen – 677 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Bespreking	36
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de stijging van de distributienettarieven – 751 (2015-2016) – Nr. 1 Verslag	37
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel – 710 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	39

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken – 712 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	40
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Lorin Parys, An Christiaens en Björn Anseeuw betreffende het ontwikkelen en stimuleren van proefhuren om de huurmarkt te ondersteunen – 677 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	40
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	41
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	44

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Lode Ceysens, Jan Durnez, Els Robeyns: ambtsverplichtingen;

Jos Lantmeeters: familieverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen;

Cindy Franssen: zwangerschapsverlof.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 60/27)

ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de balans van twee jaar decreet Kinderopvang, met name wat betreft de financiële leefbaarheid en administratieve belasting voor de opvanginitiatieven

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, minister, dames en heren, deze week konden we lezen dat Kind en Gezin een positieve balans opmaakte omtrent het decreet Kinderopvang, dat van start is gegaan in april 2014. Men gaf aan dat er 2000 extra plaatsen zijn gecreëerd, dat er meer ouders een bijdrage betalen volgens inkomen en dat er een betere kwaliteit zou zijn. Dat is allemaal zeer positief, maar ik wel enkele kanttekeningen maken.

Naast starters zien we dat er toch ook heel wat stoppers zijn. In 2015, zo blijkt uit een vraag om uitleg van mezelf, zijn er meer dan 3000 plaatsen verloren gegaan in de gezinsopvang en meer dan 1000 plaatsen in de groepsopvang. Vier vijfde daarvan zijn private initiatiefnemers. Die zijn ook zeer belangrijk in het creëren van bijkomende plaatsen. Ze zijn een zeer belangrijke factor in het starten.

Er zijn twee oorzaken waarom ze hun activiteiten stoppen. Dat is enerzijds de financiële leefbaarheid. Als we weten dat sommige private initiatiefnemers geen subsidie krijgen, dan lijkt het mij zeer moeilijk om te concurreren met de gesubsidieerde sector. Anderzijds is er de administratieve rompslomp. Dat is niet enkel in trap 0 en trap 1, maar ook in de gesubsidieerde sector.

Minister, wat zult u ondernemen om de private initiatieven duurzamer te maken, zowel qua financiële leefbaarheid als qua administratieve belasting?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Kind en Gezin heeft naar aanleiding van twee jaar decreet een evaluatie gemaakt. Men geeft inderdaad aan dat het aantal plaatsen in onze kinderopvang is gestegen, dat 74 procent van de ouders een inkomensgerelateerd tarief betaalt en dat we nu in één kwaliteitssysteem en één vergunningensysteem

zitten. Het is bijna het grootste ICT-project geweest van de Vlaamse overheid. Het is een onlineapplicatie die het administratief een heel stuk vereenvoudigt.

U stelde een vraag over de leefbaarheid. Ik heb altijd aangegeven dat het budget dat we nodig hebben voor de kinderopvangsector, niet alleen kan gaan naar uitbreiding van het aantal plaatsen, maar ook zou moeten gaan naar investeringen die de leefbaarheid van de sector ten goede komen. We zullen nog een stuk van die weg moeten afleggen. Maar toch, sinds ik hier in 2009 begon, herinner ik me nog zeer goed het moment waarop de private sector aan de alarmbel trok omdat plotseling door de intrede van de sector in het paritair comité, een aantal collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's) van toepassing werden inzake loonbarema's enzovoort. Dat gaf een enorme cascade en chaos aan consequenties omdat er zes verschillende systemen waren van erkenning, financiering enzovoort. Aan dat verhaal is een einde gekomen. Die sector is ook qua cao op een juridisch sluitend traject gezet, waarbij we stelselmatig bijkomend financieren zonder dat dit capaciteitsuitbreidingen met zich meebrengt maar om de loonkost en de zelfstandigen uit de sector beter te financieren. Zo hebben we in het pakket 2015-2016 uitbreidingsbeleid en versterking van de kinderopvang, 9,5 miljoen euro gebruikt om de groep die niet tot de erkende en gesubsidieerde sector van vroeger behoorde maar die toch inkomensgerelateerd werkt, beter te financieren en daarmee hun leefbaarheid te versterken.

Wij gaan dit jaar ook de basissubsidies optrekken voor diegenen die met het vrije tarief werken – in het jargon trap 0 of trap 1. Als alles goed gaat, komt dat een van de volgende weken op de Vlaamse Regering. We doen dus stelselmatig de inspanning om die levensvatbaarheid te vergroten. We moeten die blijven voortzetten.

We hebben veel inspanningen gedaan om het pedagogische ondersteuningsbeleid Bijstand in het ondernemerschap te organiseren voor de sector zonder dat zij daarvoor veel financiële inspanningen hebben moeten doen. We moeten verder gaan op dat spoor. De voortgangsgroep blijft voortwerken aan die administratieve vereenvoudigingen. We moeten daarop blijven doorgaan.

Ik ben er wel van overtuigd dat we na twee jaar kunnen zeggen dat er een stabiel kader is. We zien duidelijk dat we de volgende jaren een aantal financiële inspanningen zullen moeten opbrengen. Het kader om tot een eerlijk level playing field te komen, waarbij iedereen naar dezelfde vergunningsvoorwaarden en financiering kan evolueren, is definitief verworven. Na twee jaar kun je zeggen dat dat ook het kader is waarin we de nieuwe investeringen kunnen blijven situeren.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik erken zeker dat er bijkomende inspanningen zijn gedaan naar die zelfstandigen-sector. Toch wil ik benadrukken dat we een tandje bij zullen moeten steken. De mensen van op het terrein geven duidelijke signalen dat het water hun echt aan de lippen staat. Ze zeggen ook dat ze enorm veel werkdruk ervaren door de administratieve rompslomp. Het Vlaams Welzijnsverbond heeft zelf aangegeven dat ze een administratief bediende zouden aannemen voor die initiatieven. Het is nogal duidelijk: we moeten geen bedienden aannemen, maar ervoor zorgen dat de administratieve rompslomp wordt weggewerkt. Dat kunt u zelf toch niet ontkennen?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): De vraag van mevrouw Saeys is zeker gerechtvaardigd, alleen ontgaat de actualiteit ervan mij wat. De discussie is de afgelopen maanden en jaren zeer uitgebreid gevoerd in de commissie. We moeten die ook verder voeren.

Minister, u zegt dat er een stabiel kader werd gecreëerd. Ik kan u daarin heel duidelijk volgen. De lijnen zijn uitgezet. Maar mijn oproep is vooral om die lijnen in de praktijk verder uit te werken.

Ik heb al een pleidooi gevoerd om vanaf dit jaar veel meer in te zetten op flexibele kinderopvang. Vandaag de dag werkt niet iedereen meer van 9 tot 17 uur. Er wordt in posten gewerkt, men moet als gezin flexibel zijn. De kinderopvang moet daar ook op zijn afgestemd.

Minister, ik roep u ertoe op om, naast het budgettaire aspect, de financiële leefbaarheid – die zeer belangrijk is – ook in te zetten op administratieve vereenvoudiging en dit jaar nog stappen te zetten richting flexibele kinderopvang. Ik heb gevraagd om in de commissie daarover een voortgangsrapportage te krijgen. Die zal er binnenkort komen. Dan kunnen we daarover zeker verder discussie voeren.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): De aanleiding van de actuele vraag van mevrouw Saeys is inderdaad twee jaar decreet Voorschoolse Kinderopvang en de berichtgeving die we daarover konden lezen. Het is een positieve evolutie: bijna 2000 bijkomende plaatsen, waarvan er heel wat inkomensgerelateerd zijn. Maar Kind en Gezin legt er zelf de nadruk op dat we toch de sociale functie van de kinderopvang zouden kunnen versterken en ervoor zouden kunnen zorgen dat meer kwetsbare kinderen kunnen worden toegeleid.

Minister, hoe zult u ingaan op die vraag? Welke maatregelen zullen daarrond worden genomen? Is er sprake van specifieke toeleiding of uitbreiding van de plussubsidie voor trap 3, kinderopvang voor echt kwetsbare gezinnen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp.a): Ik heb een gelijkaardige vraag. De tarieven voor mensen met een laag inkomen zijn vermenigvuldigd met drie. U hebt dat in deze legislatuur beslist, minister. Ze betalen drie keer zoveel en toch vinden die kwetsbare kinderen zeer moeilijk een plaats in de kinderopvang. Een op de vier eenoudergezinnen heeft het moeilijk om een plek te vinden.

Gaat u die maatregel terugtrekken uit eerlijke schaamte omdat die mensen niet eens plaats hebben? Of gaat u iets doen in uw uitbreidingsbeleid voor die kinderen die kwetsbaar zijn door een armoedeproblematiek van de ouders of omdat de ouder er alleen voor staat en niet anders kan dan een beroep doen op die opvang?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Dat was net 'Tout va bien, madame la marquise'. Kind en Gezin communiceert dat de doelstelling gehaald is inzake voldoende capaciteit, terwijl iedereen die recent nog een opvangplaats gezocht heeft, weet dat er nog een enorm tekort is.

U werkt eraan, maar er is een reëel probleem bij de aanbieders. Genoeg mensen willen kinderopvang aanbieden. U wilt een gelijk speelveld voor al die ondernemers, maar dat is er enkel in theorie. In de praktijk hebben meer dan duizend kinderopvanginitiatieven geen aanspraak kunnen maken op de laatste oproep die u hebt gedaan. Van degenen die wel een aanvraag deden, heeft minder dan een derde effectief de steun gekregen die ze aanvroegen. De sector kreunt en snakt naar deregulering en naar de steun die hen decretaal beloofd werd, en die komt niet.

Als u dat gelijke speelveld wilt, als u wilt garanderen dat iedereen gelijke kansen krijgt, wanneer zult u dan zorgen dat alle opvanginitiatieven kunnen instappen op de trap die zij zelf wensen?

Minister Jo Vandeuren: In het decreet staat dat er in 2016 voor vijftig kinderen op honderd tussen 0 en 3 jaar toegang moet zijn tot kinderopvang. Had Kind en

Gezin die doelstelling niet gehaald, dan was hier ongetwijfeld een grote discussie gestart. Dan had u gezegd: de minister heeft gefaald en Kind en Gezin is onder de lat gegaan. Nu heeft Kind en Gezin na twee jaar gerapporteerd in 2016. Die tussentijdse doelstelling van 50 op 100, die is gehaald. Dat er nog meer kinderopvang nodig is, klopt. Kind en Gezin heeft tegen 2020 nog een grotere ambitie. Men heeft daar niet mee gepocht, men heeft alleen gezegd: wat in het decreet staat, is gerealiseerd. Mocht het anders geweest zijn, uw protest zou luid geweest zijn.

Ik heb gezegd dat het kader nieuw is. We kiezen voor uniformiteit, voor gestroomlijnde kaders. Ik heb zeker niet gezegd dat voor de levensvatbaarheid van de initiatieven alles nu in orde is. We zullen nog stappen moeten zetten, dat is duidelijk. In trap 1 – ik heb het u deze morgen nog eens uitvoerig kunnen toelichten – moeten we ook de sector met het vrije tarief steunen, want dat kan ruimte creëren voor andere doelgroepen in het inkomensgerelateerde tarief. We moeten daar nog stappen zetten, daar ben ik me heel goed van bewust. Dat zal budgettair de volgende jaren ook nog moeten gebeuren. 2015, en zeker 2016, zijn geen evidente jaren geweest.

De nieuwe tariefstructuur is natuurlijk een aanpassing en dat betekent inderdaad dat er ook meer inkomsten van binnenkomen. Maar vergis u niet, collega's, dat heeft veel te maken met het feit dat de kindkorting die vroeger tot 18 jaar liep – voor kinderen beneden de 18 kreeg men een bijkomende verlaging – nu tot 12 jaar loopt. Het is zeker niet zo dat al die opbrengsten toe te schrijven zijn aan de mensen met de laagste inkomens. De grote stukken van die extra ontvangsten komen niet uit het systeem, vergis u niet.

Ik wil ook nog eens benadrukken dat er voor de eenoudergezinnen in het nieuwe stelsel een bijzonder tarief gemaakt is van 3 euro. Wie er alleen voorstaat en een inkomen heeft onder een bepaald bedrag, kan dat tarief verkrijgen. Ik kan best wat simulaties tonen waarin de eenoudergezinnen het vandaag beter hebben dan onder het oude regime.

Dat is dus een verhaal waarin een aantal nuances moeten worden gebracht. Maar het is heel duidelijk dat we de komende jaren stappen zullen moeten zetten op de weg van de verdere vereenvoudiging van de administratieve procedures, op de weg van de flexibele kinderopvang, op de weg van de nieuwe dynamiek voor de gezinsopvang. Uw aansporing om te blijven inzetten op die administratieve vereenvoudiging moet ernstig worden genomen door Kind en Gezin. We zullen hun ook vragen om daar in de commissie tekst en uitleg over te geven.

Dat systeem met die zes verschillende stelsels met allerlei vormen van normering en financiering, met sociale statuten die met haken en ogen aan elkaar hingen en helemaal niet consistent waren met de federale wetgeving ter zake, was niet langer houdbaar. Ik heb hier in die periode herhaaldelijk uitleg moeten geven over kwaliteitsvraagstukken en inspecties. Men moet toch kunnen toegeven dat er met het decreet grote stappen vooruit zijn gezet.

Is de situatie opgelost? Neen, maar we zitten wel op een traject waarin die oplossing haalbaarder is en juridisch en technisch correct kan worden gerealiseerd. Ik zal rekening houden met de vraag om door te gaan met een aantal vereenvoudigingen en met de flexibilisering. Ik zal ervoor zorgen dat daar in de commissie tekst en uitleg over kan worden gegeven. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik erken zeker dat u al veel inspanningen hebt gedaan om de kinderopvang leefbaarder te maken, maar u kunt ook niet ontkennen dat er nog veel bijkomende stappen moeten worden gezet voor de financiële leefbaarheid en voor het verminderen van de administratieve rompslomp.

Veel jonge mensen zijn gemotiveerd om te ondernemen. In dit klimaat moeten we dat zeker en vast stimuleren. Mensen doen dit uit idealisme en zijn enthousiast om

een zaak te starten en het zou dan ook heel spijtig zijn als zij van een kale reis zouden terugkomen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verbod op plastic zakjes in Wallonië en de mogelijke gevolgen voor Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het beleidsmatig stimuleren van bioplastic zakken in het kader van een circulaire economie, naar aanleiding van de Waalse beslissing om een verbod op het gebruik van conventionele plastic zakken in te voeren

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Wallonië heeft definitief beslist om het gebruik van plastic zakjes te verbieden. Dat zal gefaseerd gebeuren: in december 2016 worden plastic zakken aan kassa's verboden, vanaf maart 2017 wordt ook bij de verkoop van fruit en groenten het gebruik van plastic zakken definitief verboden.

Minister, wij hebben dit thema recent besproken in de commissie Leefmilieu. Toen had Wallonië al het plan om een verbod in te stellen. U verklaarde toen dat u voor een geharmoniseerde en gewestoverschrijdende aanpak bent en dat u dit zou voorleggen aan de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC). U zei ook dat er drie pistes werden onderzocht: het verbod, de hoeveelheidsbeperking en de sanctie bij niet-naleving.

Minister, wij zijn in Vlaanderen goed bezig. Sinds 2003 is het gebruik van plastic zakken met 90 procent gedaald. We halen ook de EU-richtlijn, we zijn dus goed bezig, maar tegen 2025 moeten we wel nieuwe doelstellingen halen op Europees vlak.

We zien dat Wallonië heeft beslist om de plastic zakken te verbieden en we hebben ook vernomen dat Brussel dezelfde weg zou opgaan en op zeer korte termijn dezelfde beslissing zou willen nemen. Gezien uw toon in de commissie van januari jongstleden over uw voorkeur voor een gewestoverschrijdende aanpak, is mijn vraag aan u of u al dan niet ook een verbod op het gebruik van plastic zakjes zult instellen.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, vandaag bestaat bijna alles uit plastic. Nu blijkt dat zelfs ons water veel plastic bevat. In De Standaard van vandaag staat dat miljoenen partikels micro- en nanoplastic in ons afvalwater en dus in onze waterlopen aanwezig zijn. Dat is een groot probleem voor ons leefmilieu. Ik weet dat u als minister van Leefmilieu het leefmilieu in uw hart draagt. Maar ook voor de gezondheid van mens en dier is die vervuiling een probleem. Want vroeg of laat komen die dieren op ons bord, en zo worden we zelf slachtoffer van die plasticpartikels.

En er is meer. Mevrouw De Vroe zei het al. Europa legt ons doelstellingen op. Ik denk dat we koploper moeten zijn in de strijd om die plastics uit ons leefmilieu te verwijderen. Wallonië heeft daartoe al een voorlopig decreet uitgewerkt. Ook Brussel wil een verbod opleggen. Vlaanderen heeft zich evenwel nog niet uitgesproken over de vraag of we plasticverpakking moeten verbieden, dan wel of we een afbouw van het gebruik ervan moeten opleggen. Een andere mogelijkheid is inzetten op afbreekbaar bioplastic. We zijn allemaal voorstanders van een circulaire economie. Wel, laat nu net dat afbreekbaar bioplastic passen in de uitbouw

van die circulaire economie. Welke rol ziet u weggelegd voor bioplastic, ook als element van een circulaire economie?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw De Vroe, u zegt terecht dat we op dit ogenblik bijzonder mooie resultaten behalen. We halen de Europese doelstelling nu al, dankzij het systeem van het vrijwillig niet langer ter beschikking stellen van plastic zakjes. Uiteraard hebben we de ambitie om het nog beter te doen. Omdat andere gewesten bereid zijn om een verbod op plastic zakjes in te voeren, kunnen wij samen met hen de stap vooruit zetten.

Mijnheer Nevens, u vraagt of bioplastic een oplossing kan zijn. Het ene bioplastic is het andere niet. Sommige worden heel gemakkelijk in het milieu afgebroken; voor andere daarentegen is dat niet het geval. We moeten op dat vlak erg voorzichtig te werk gaan. Als we bioplastic toestaan, dan moet het wel om een product gaan dat het milieu niet vervuult.

Een verbod op plastic moet eenvoudig en duidelijk zijn, zowel voor de handelaar – van de grote supermarkten tot de bakkers en de marktkramers – als voor de consument. Want ook consumenten zien niet onmiddellijk wat de impact van een plastic zakje op het milieu is. Voorts moeten we goed onderzoeken wat de consequenties zijn voor het milieu: we moeten een regeling uitwerken die ervoor zorgt dat er minder plastic in het milieu terecht komt. We zijn dus bereid om te gaan naar een verbod. Ik vind dat dit op Belgisch niveau moet worden aangepakt. Twee weken geleden voerde ik nog een gesprek met minister Di Antonio over het statiegeld en de plastic zakjes. Dat wordt verder uitgewerkt. Brussel zal daarbij worden betrokken. In elk geval moet er een regeling komen die eenvoudig en duidelijk is, en ten goede van het milieu is.

Gweny De Vroe (Open Vld): De grootwarenhuizen hebben sinds 2003 al zeer grote inspanningen gedaan die geloond hebben. Het is nu vooral de retail, de kleinhandel, de kleine winkels, de markten et cetera die nog voornamelijk plastic zakken gebruiken. Ik zou graag bijkomend vragen welk overleg u gaat aangaan. Het is belangrijk om met Comeos, met de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en dergelijke dit eerst nog grondig te bespreken, want uit de eerste reacties die we in de pers hebben gelezen, blijkt dat dat zeker nog een grote vraag is van de betrokken actoren. Uiteraard is het milieu er zeker bij gebaat dat we naar minder plastic zakken gaan. Iedereen is daarvan overtuigd. We zitten natuurlijk met de EU-doelstelling voor 2025. Momenteel verbruiken we nog een kleine honderd plastic zakken per inwoner en we moeten tegen 2025 naar veertig stuks per inwoner gaan. We hebben dus nog wel een hele weg af te leggen.

Bart Nevens (N-VA): We moeten inderdaad een omslag maken in dezen. Het leefmilieu heeft daar baat bij. België moet volgend jaar een Europese richtlijn omzetten die de drastische reductie van milieuvervuiling ten gevolge van plastic zakjes beoogt. Wallonië heeft vandaag al een keuze gemaakt. Ik hoor dat u nu dezelfde keuze voor ogen hebt. Ik ben blij dat u ook bioplastic als een alternatief wil onderzoeken. Het is aan u, minister, om een kader te scheppen zodat we slechte bioplastic uit ons leefmilieu kunnen weren. Onze Vlaamse ondernemers hebben er baat bij om bioplastic te gebruiken. Bent u bereid om een kader te scheppen voor de kwaliteit van bioplastic zodat we een vlotte overschakeling kunnen maken van de zeer vervuilde plastic naar bioafbreekbare plastic?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Aansluitend bij de twee vraagstellers, en ook wel voor een stuk bij de minister, wou ik een warm pleidooi houden om ons als Vlaanderen niet te laten voorbijsteken. We kunnen over afval niet discussiëren zonder te zeggen dat

we voorlopers zijn geweest, dat we prachtige resultaten hebben geboekt. Dat is waar, maar op dit ogenblik staan we in een aantal dossiers – ik denk aan statiegeld, aan het verbod op plastic zakken – eerder stil en zien we anderen vooruit gaan. Het moet toch echt onze ambitie zijn dat we ervoor gaan. Ik wil me aansluiten bij het discours van de heer Nevens over bioplastic. Die gaat er pas komen als u een duidelijke beslissing neemt. Dat is: a) plastic zakken zijn verboden, tenzij eventueel b) u kunt aantonen dat ... Ik wil u heel hard vragen dat u die aanpak hanteert en dat u nu zeer snel heel duidelijk bent, ook naar handelaars en verdelers toe, dat dit verbod er komt en dat we daar ook voorloper in zullen blijven, maar dat er eventueel achteraf uitzonderingen kunnen komen voor bioplastic, wat trouwens een terechte uitzondering zou zijn.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, ik hoor in uw antwoord duidelijk een aantal positieve zaken. U zegt dat u voor een ban van de plastic zakjes bent. U bent ook voor een eenvoudig systeem. Dat lijkt me nogal logisch. U bent voor milieuwinst. Dat lijkt me ook nogal evident. Alleen zie ik een beetje hetzelfde fenomeen als met statiegeld: principieel voor, maar het ontbreekt een beetje aan politieke actie. U zegt dat u voorstander bent en dat we overleg moeten plegen, maar ik zou graag meer duidelijkheid krijgen over wat u exact doet om tot die ban van plastic zakjes te komen.

Minister Joke Schauvliege: Wat het statiegeld betreft – aangezien het hier toch op tafel komt – hebben we al heel concreet afgesproken met andere gewesten dat we eraan werken dat het in voege kan treden in januari 2018. Het is een systeem dat volgens de studies die we hebben laten uitvoeren pas in voege kan treden als het voor heel België hetzelfde systeem is en als er tijd is om iedereen de omschakeling te laten doen. Over dat systeem hebben we trouwens in de commissie al veel van gedachten gewisseld. Ik voel dat er in de commissie heel wat voorstanders zijn. Ook ikzelf vind dat we dat moeten invoeren. Maar de eerste stappen, waaronder de samenwerking met de andere gewesten, zijn reeds gezet. Ook aan de omzetting in regelgeving wordt gewerkt.

Wat betreft het verbod op plastic zakjes, heb ik weer dezelfde conclusie: het heeft geen zin en het levert ook niets op om alleen in Vlaanderen een dergelijk verbod in te voeren. Ik denk dat iedereen het daarover eens is. Het groeit ook. We zien dat nu ook Wallonië en Brussel graag bereid zijn om dat verbod in te voeren. We zullen daar absoluut aan werken, maar we zullen dat niet eenzijdig van bovenaf doen, mijnheer Sanctorum. Het is maar logisch, zoals collega De Vroe vraagt, dat je daar overleg over pleegt en dat je ook de sectoren mee hebt. We moeten het niet zomaar manu militari invoeren, zonder overleg te hebben gepleegd. De mensen die het in de praktijk moeten uitvoeren, moeten er ook achter staan. De volgende stappen die we zullen zetten zijn de intergewestelijke verpakkingscommissie, goede afspraken maken, rond de tafel gaan zitten met de handelaars en iedereen die het moet uitvoeren, en het systeem van de bioplastics verder onderzoeken.

Collega's, u weet dat wij geen bevoegdheid hebben op het vlak van productnormering. We kunnen niet zeggen dat de bioplastics zus of zo moeten zijn. We zullen op een andere creatieve manier moeten kijken hoe we op een duidelijke manier de bioplastics die wel biologische afbreekbaar zijn, kunnen onderscheiden van bioplastics die niet biologisch afbreekbaar zijn. Er zijn immers nog verschillende systemen. Ik houd mijn hart vast als we algemeen zeggen dat bioplastics nog wel kunnen in de winkel, omdat we dan met een systeem zitten waarbij er weer plastic in ons milieu komt. Dat kan de bedoeling niet zijn. De bedoeling moet zijn dat we plastic weren en op die manier ons milieu beter maken, met een haalbaar systeem, zowel voor alle handelaars, maar ook voor de consumenten.

Daar zal ik aan werken, en daar zal ik ook de tijd voor nemen, zonder het dossier op de lange baan te schuiven.

Gweny De Vroe (Open Vld): Dank u wel, minister. Ik ben tevreden dat u ingaat op mijn vraag om in overleg te gaan met de handelaars, de marktkramers en de betrokken sectoren. Uiteraard gaan we dit verder opvolgen in de commissie. Ik zou tegelijkertijd willen vragen om, als u het overleg aangaat, het niet alleen over bioplastic te hebben maar ook over eventuele andere milieuvriendelijke alternatieven.

We hebben het nu gehad over het milieu, want het hangt daar heel nauw mee samen. Wat betreft de problematiek die collega Nevens heeft aangehaald van de plastics aan de Vlaamse stranden, hebben we ook betreffende de zuiveringsgraad in Vlaanderen nog werk aan de winkel om de bioplastics uit ons water te houden.

Bart Nevens (N-VA): Minister, we gaan inderdaad de goede richting uit: een verbod op plastic. Dat concludeer ik vandaag in deze plenaire. Ik heb veel getuigen. Er zijn veel collega's aanwezig. We gaan dus voor een verbod, samen met het Waalse Gewest en met het Brusselse Gewest. We zoeken naar alternatieven zodat de consument ook bioplastics kan gebruiken die weliswaar voldoen aan de norm van bioplastic en bioafbreekbaar zijn. Ik geloof dat u zeker een partner vindt in de Vlaamse bedrijven die vandaag al bioplastic produceren. Ik vraag met aandrang om die mensen te betrekken bij heel het verhaal, want zij hebben vandaag een alternatief voor die vuile, smerige plastics die vandaag in ons water en ons leefmilieu terechtkomen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de stand van zaken van het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, het Vlaams regeerakkoord en het masterplan over de hervorming van het secundair onderwijs is glashelder. We willen dat die hervorming er zeer snel en in de best mogelijke kwaliteitsvolle omstandigheden komt. De lat moet hoger in ons onderwijs en de kloof tussen de sterkste presteerders en jongeren die extra zorg nodig hebben, moet dichter.

Maar, minister, we hebben echt met u te doen de voorbije periode. Want de hervorming van het secundair onderwijs is niet de processie van Echternach – dat is soms wel normaal – maar dit dreigt de zinkende Titanic te worden, minister. In februari plaatste uw coalitiepartner Open Vld het masterplan al tussen haakjes. Collega Rutten zei toen: "Als er geen aanpassingen komen, dan tekenen wij niet."

Maar dat is allemaal klein bier vergeleken met de scudraket die zijne Antwerpse hoogheid vorig week afvuurde: "alweer een fout voorstel van het katholiek onderwijs Vlaanderen", "het kafkaïaanse idee om thematisch verwante richtingen in één school aan te bieden", "het onzalige idee om schotten tussen aso, bso, tso en kso af te bouwen".

Wel, minister, met zo'n scudraket plaatst een coalitiepartner niet enkel een amendementje bij het masterplan maar neemt hij eigenlijk het masterplan in handen, verfrommelt het, gooit het op de grond, trappelt er nog een keer op en zegt: "Ik trek mijn handtekening terug." Daarom vraag ik mij in eer en geweten af, minister: hoe gaat u in godsnaam met deze partners de hervorming van het secundair onderwijs realiseren? *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Gennez, één geruststelling kan ik u al geven: noch de voorzitter van Open Vld noch de voorzitter van de N-VA is lid van de Vlaamse Regering. *(Applaus bij sp.a)*

Het is wel de Vlaamse Regering die het engagement genomen heeft en die een regeerakkoord heeft gesloten dat hier met een zeer grote meerderheid werd goedgekeurd door Vlaamse parlementsleden. Maar, mevrouw Gennez, ik ben wat verrast dat u het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs herleidt tot datgene wat u net hebt gezegd. *(Opmerkingen van Caroline Gennez)*

Als u het masterplan neemt, dat trouwens door een van uw partijgenoten, die toen minister van Onderwijs was, werd voorbereid, dan zult u daarin een pak maatregelen vinden waarmee we met deze coalitie volop aan de slag zijn. Ik denk aan de uitvoering van het M-decreet, aan de uitvoering van het actieplan om wetenschap en techniek binnen te brengen in scholen, aan de screening van de studierichtingen, aan de centra voor leerlingbegeleiding (CLB's) die geauditeerd moesten worden – en ik kan zo tientallen maatregelen geven die ondertussen werden uitgevoerd. *(Opmerkingen van Caroline Gennez)*

Dat zijn maatregelen van deze Vlaamse Regering, en die staan ook in het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs. De matrix waarnaar u verwijst, gaat over de indeling in studiedomeinen voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs. Ik heb inderdaad gelezen dat de voorzitter van de N-VA zegt dat hij het geen goed idee vindt dat elke school in Vlaanderen alle richtingen binnen één domein aanbiedt. Maar wij vragen dat helemaal niet. In het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs staat dat scholen de keuze zullen hebben om zich ofwel verticaal ofwel horizontaal te organiseren. Ofwel ga je enkel doorstroomgerichte studierichtingen aanbieden, ofwel ga je breder, van heel abstract tot heel theoretisch.

Het is spijtig dat ik hier moet antwoorden op uitspraken die iemand anders heeft gedaan, maar ik zal het toch maar doen. Hij zegt vervolgens dat hij het geen goed idee vindt om aso, tso en bso af te schaffen. Wel, daar staat in dat wij een matrix zullen maken, dat wij die zullen voorleggen aan een aantal partners en dat wij dan een beslissing zullen nemen over hoe wij die labeling zullen bekijken.

Mevrouw Gennez, u zult het, denk ik toch, met mij eens zijn dat het doel van de hervorming niet gaat over de labeltjes 'aso', 'tso' en 'bso', maar dat het gaat over kansen voor kinderen. De schoolorganisatie die het meeste kansen geeft aan onze kinderen, zal de beste zijn. Dat scholen daarin in de toekomst nog wat vrijheid zullen hebben, vind ik eigenlijk een zeer goede zaak.

Wij werken gestaag verder aan de matrix waarnaar u verwijst. Het is trouwens dit jaar nog niet halfweg. Ik zal alles doen wat in mijn mogelijkheden ligt om met de coalitiepartners en, wie weet, ook nog met heel veel anderen, ervoor te zorgen dat de modernisering van het secundair onderwijs een goede modernisering wordt in het belang van de kinderen die in Vlaanderen onderwijs volgen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Caroline Gennez (sp.a): De debatten werden een aantal maanden geleden toch lichtelijk anders gevoerd, herinner ik mij, toen mevrouw Rutten een aantal kanttekeningen plaatste. Toen stond hier het hele kot in lichterlaaie. Vandaag heeft mijnheer De Wever een ietwat andere lezing gegeven. Wel, ik stel vast, mevrouw Rutten, en ik richt mij ook tot Zijne Antwerpse Hoogheid, dat jullie hier helemaal niets te zeggen hebben want jullie zijn geen leden van de Vlaamse Regering.

Dat van Open Vld, dat wisten we. Ze hebben niet mee onderhandeld, ze hebben wel mee getekend, maar pas achteraf gelezen. De N-VA heeft getekend, maar

trekt vandaag die handtekening terug. Is er nog iets over van die hervorming van dat secundair onderwijs? Ik heb op dit moment niet die indruk! (*Applaus bij sp.a*)

Minister, uiteraard stellen wij de vraag aan u: hoe kunt u als bevoegd minister met dit zootje ongeregeld het secundair onderwijs hervormen, in het belang van alle kinderen in alle scholen in heel Vlaanderen? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Gennez, dit parlement is wel geen kot. (*Applaus bij de N-VA*)

Caroline Gennez (sp.a): Maar het was toen wel te klein, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Voorzitter, minister, de voorzitter van de N-VA mag dan misschien geen lid zijn van deze assemblee, ik ben dat tot nader order nog wel. Bij mijn weten zal het een Vlaams Parlement zijn dat zal beslissen over dit ontwerp van Onderwijsdecreet, en niet alleen de Vlaamse Regering.

Minister, om die reden noem ik dit dus ook geen 'kot', maar wel de wetgevende macht, die met name met betrekking tot het onderwijs de eerste beslissing heeft als het gaat over de hervormingen die we moeten doen. Dat gezegd zijnde: bij mijn partij is de bereidheid en de constructiviteit om te gaan naar een goede en ambitieuze onderwijshervorming zeer groot. Als we het onderwijs hervormen, dan moeten we dat doen met de uitdagingen van de toekomst voor ogen, niet de uitdagingen uit het verleden. Neen, we moeten die toekomstgerichte ambitie hebben. U vindt ter zake in ons een constructieve partner, maar u zult toch ook moeten vaststellen dat het niet zal lukken met te ontkennen dat de tegenstellingen in dezen groter zijn dan aanvankelijk misschien was gedacht. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik geloof ook nog steeds in uw goede intenties in heel wat onderwijsdossiers. U wilt het sociale gelaat van deze regering zijn, u doet daar ongelooflijk uw best voor, maar u zit met een enorm blok aan uw been in deze Vlaamse Regering, en dat wordt langzaam maar zeker steeds duidelijker. De hervorming van het secundair onderwijs is één dossier dat compleet geblokkeerd zit binnen uw regering, binnen uw meerderheid, maar het Inschrijvingsdecreet, het dossier leren en werken, het dossier van de bestuurlijke optimalisatie, het lerarenloopbaandebat zijn stuk voor stuk dossiers die voor geen meter vooruitgaan, en we zijn bijna halfweg de legislatuur. Ik heb de jongste maanden ontzettend veel terreinbezoeken gedaan. Ik heb veel scholen bezocht. De vragen beginnen steeds luider te klinken. Ik denk dat er inderdaad knopen zullen moeten worden doorgehakt. U bent minister van Onderwijs. Het is uw verantwoordelijkheid. U mag zich niet laten gijzelen door een aantal partners in deze Vlaamse Regering en door iemand in het stadhuis van Antwerpen. De tijd om beslissingen te nemen is gekomen. (*Opmerkingen*)

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Mevrouw Gennez, u vergist zich van document. U hebt nog altijd de oriëntatienota van Pascal Smet voor ogen. Ik weet niet of u dat weet, maar in de vorige regeerperiode is er een andere nota goedgekeurd, zijnde het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs. U zit hier dus terug te orakelen over standpunten van sp.a die het niet hebben gehaald en die uw minister in de vorige legislatuur heeft goedgekeurd. (*Applaus bij de N-VA*)

Het klopt dus misschien dat mijn voorzitter op sommige documenten trapt, maar dat is dan op de oriëntatienota, en niet op het masterplan.

Als N-VA werken we graag en gericht mee aan een hervorming van het secundair onderwijs, maar wel een hervorming waarbij, zoals de minister zeer terecht heeft gezegd, scholen kiezen hoe ze zich organiseren. Dat was de opmerking van mijn voorzitter: het zijn de scholen die kiezen, en de maatregelen die we uitwerken, moeten werkbaar en haalbaar zijn. Dat is de verdienste. Dat is de ernstige arbeid waaraan wij momenteel bezig zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik wil u vragen om u niet van de wijs te laten brengen en gewoon ernstig voort te werken zoals u al een hele periode doet. Er zijn verschillende maatregelen genomen, er is heel veel in voorbereiding, er worden vorderingen gemaakt. U werkt best op deze manier voort. Ik geloof erin. U kunt op onze fractie rekenen om het masterplan dat is goedgekeurd, verder uit te voeren.

Mevrouw Gennez, het masterplan is goedgekeurd in de vorige legislatuur nadat de voorzitter van de N-VA uitspraken heeft gedaan. Dat wijst erop dat we het zeker en vast niet moeten opgeven, dat we gewoon rustig en met veel vertrouwen moeten voortwerken aan wat op tafel ligt. (*Applaus bij CD&V*)

Minister Hilde Crevits: Collega's, dank u wel voor uw zeer opbouwende opmerkingen. Misschien een paar kleine verduidelijkingen. Mevrouw Rutten, uiteraard weet ik dat u lid bent van het Vlaams Parlement. Ik kan me niet herinneren dat ik vandaag het woord 'kot' heb gebruikt, maar als dat zo zou zijn, dan bied ik mijn diepe excuses aan voor het feit dat hiermee een schijn zou zijn gewekt dat we in dit parlement een kot hebben. U moet wel begrijpen dat het me wat verrast als u zegt dat de dingen in het parlement worden gestemd. Er is ook een vertrouwensstemming geweest over de Vlaamse Regering en het regeerakkoord in dit parlement. Tenzij u dan ziek was, hebt u ook op het groene knopje gedrukt. (*Applaus*)

Ik zal een zinnetje voorlezen uit het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs. Mevrouw Gennez, het is een zinnetje dat ook in de brief stond waarmee u uw actuele vraag hebt aangekondigd, namelijk dat de matrix waarover we het hebben – het ordenen van alle bestaande studierichtingen tweede en derde graad secundair onderwijs in domeinen, gaande van heel abstract-theoretisch tot heel praktisch –, halfweg 2016 klaar moet zijn.

Wie hier dus komt zeggen dat er iets zo dood is als een pier, moet toch nog wat geduld hebben tot die matrix klaar is in 2016. We hebben trouwens al een ontwerp van die matrix klaar en, als u nog kunt luisteren na de grote consternatie over de datum, er staat in het masterplan dat nadat die matrix klaar is, er een grote overlegronde zal zijn met onderwijsverstrekkers, vakbonden enzovoort. Ik ben dat ook van plan. Ik zal collectief en collegiaal uitvoeren wat we hebben beslist.

Mevrouw Meuleman, u verwijst naar bepaalde dossiers. Het verbaast me een beetje, want ik dacht dat het parlement heeft gevraagd om de pen te mogen vasthouden in het Inschrijvingsdecreet. Idem dito met de eindtermen. Ik heb een vergadering met u meegemaakt, waar u het belangrijk vond dat het parlement daar de pen mocht vasthouden. Ik wil dat graag terugnemen, als het parlement dat liever niet doet, dan doe ik het wel zelf. Maar u vergeet een aantal zaken te noemen. Lerarenopleiding: de beslissing is genomen. We hebben een conceptnota. Volwassenenonderwijs: de beslissing is genomen. NT2, de conceptnota is klaar. Bestuurlijke schaalvergroting: een zeer interessant dossier, maar het hangt natuurlijk samen met de keuze die je maakt in het secundair onderwijs.

Collega's, lees dus misschien nog eens de 30 of 35 pagina's van het document dat in een bijlage van ons Vlaams regeerakkoord is goedgekeurd. Afhankelijk van het lettertype zijn het misschien 27 pagina's. Wie slechter ziet, leest grotere letters; wie beter ziet, leest kleinere letters. (*Gelach. Applaus bij de N-VA*)

Lees het nog eens goed. Ik wil heel graag met jullie nog eens door het document gaan. Dan zult u samen met mij vaststellen welke stappen we met deze regering en met dit parlement wel al hebben gezet ten bate van het onderwijs. Ik deel wel met sommigen dat het bijzonder spijtig is dat er langs alle kanten, terwijl we ernstig aan het onderhandelen zijn, scudraketten worden afgevuurd met als enige bedoeling de onrust in ons onderwijs te vergroten. Dat is jammer voor de leerlingen, voor de leerkrachten en voor de ouders. *(Applaus bij CD&V, de N-VA en sp.a)*

Caroline Gennez (sp.a): Ik ben het helemaal eens met de spijt van de minister, die betreurt dat die scudraketten uit Antwerpen continu afgevuurd blijven worden. *(Rumoer)*

Het gebeurt niet zo vaak, mijnheer Daniëls, dat een oppositiepartij, zijnde de sp.a, een volledig correcte lezing geeft aan het regeerakkoord en het toejuicht, maar dat de meerderheid ongelooflijk veel versies van datzelfde masterplan heeft gelezen. Weet u wat ik daarvan vind? In het onderwijs, minister, zijn heel brave mensen actief. Want we zijn halfweg 2016, en waar staat u? Behalve een kakofonie van een kiekenkot die deze meerderheid in dit Vlaams Parlement is, staat u nergens. *(Rumoer)*

En wie is daar het slachtoffer van? Al die directies, al die leerkrachten en al die leerlingen en hun ouders, die vandaag in het Vlaamse onderwijs het beste van zichzelf geven. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Minister, ik sta erop om u te feliciteren omdat u eergisteren de eed hebt afgelegd als burgemeester van de belangrijke stad Torhout. *(Applaus)*

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het voorstel van de VREG om de distributienettarievenstructuur aan te houden tot 2019

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) heeft iets gecommuniceerd dat toch heel verwonderlijk is. Het gaat over het prosumementarief, de vergoeding die eigenaars van PV-panelen (photovoltaic) betalen voor installaties kleiner dan 10 kilowattpiek om het net te kunnen gebruiken.

Indertijd werd dat vooropgesteld als een voorlopige oplossing, want het bevordert de netstabiliteit niet. En het probleem dat je meestal ziet, is dat bepaalde installaties een omvormer hebben die eigenlijk te groot is omdat het dak niet perfect georiënteerd is of omdat er te veel bomen in de omgeving staan, en dat men toch moet betalen op basis van de capaciteit van de omvormer, en niet op basis van de effectief geproduceerde energie die op het net gaat.

Ik lees letterlijk voor uit het perscommuniqué van de VREG: "We bekijken op dit moment de mogelijkheid om een nieuwe tariefstructuur van de distributienettarieven in te voeren vanaf 2019. Hiervoor plannen we een consultatie. Deze was oorspronkelijk gepland voor maart 2016, maar deze werd uitgesteld." Met andere woorden: doordat de VREG hier opnieuw op de rem gaat staan, denk ik dat we een heel belangrijke parameter missen. We kunnen met ons bestaande park aan zonne-energie veel meer doen en op een goedkopere manier dan we tot op heden kunnen, als we de tarieven kunnen flexibiliseren, dynamiseren en omschakelen naar een mogelijk capaciteitstarief, waardoor je, bijvoorbeeld zelfs in combinatie met batterijtechnologie, deze techniek meer toekomst kunt geven.

Minister, wat vindt u van deze timing en van de uitspraak van de VREG?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Bedankt voor uw vraag, mijnheer Gryffroy. Zoals u weet, is de VREG een onafhankelijke regulator, en ik ben voorstander van een sterke en een onafhankelijke regulator. Dat betekent ook dat ik daar als minister niet op ingrijp en ook niet mag ingrijpen. Maar dat betekent natuurlijk niet dat ik daarover geen mening mag hebben.

Ik heb op de persconferentie duidelijk gezegd dat ik heel wat vragen heb gekregen over dat prosumementarief, dat daar een oplossing voor moet komen, net omdat het inderdaad een voorlopige oplossing was, dat ik naar een duidelijke oplossing wil, dat het een oplossing moet zijn die rechtszekerheid biedt, die investeringen in zonnepanelen opnieuw aanmoedigt. Wij zullen immers, zoals ik al meermaals herhaald heb, meer zonnepanelen en zonne-energie moeten opwekken in de komende jaren om onze doelstellingen te halen.

Ik kan hier alleen een heel duidelijke stelling over innemen. De VREG hoeft daar geen rekening mee te houden, maar ik zeg als minister van Energie toch dat het sneller zou moeten en dat we zeer snel tot duidelijke tarieven moeten komen om de investeringen in zonne-energie in de komende jaren volop verder te kunnen laten groeien.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is juist en een klein beetje niet juist. Het is een klein beetje niet juist omdat er uiteindelijk in het regeerakkoord een aantal richtsnoeren staan waar een regulator zich wel aan kan houden. Er is al verschillende keren een vraag geweest naar een duidelijke timing. Wat ik nu zie, is dat Vlaanderen de boot aan het missen is. Met de installatie die men zelf heeft, met wat men zelf produceert, kan men nu niet spelen op de markt om na te gaan wat het goedkoopste is. Dat kan momenteel niet. We moeten nog minstens twee jaar wachten en we zijn al anderhalf jaar vragende partij.

Ook de invoer van de slimme meter loopt hopeloos achterop. Ik herinner me nog zeer goed de opmerking van de heer Van Rompuy in een commissie. Er werd toen gezegd dat als je op iets wil besparen in je woning, je pas een jaar later het resultaat ziet. De slimme meter moet sneller komen. Het is een gemiste kans als de VREG op deze manier voortgaat.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, uw oproep voor zonnepanelen ondersteunen wij uiteraard ten volle. Hoe meer er wordt geïnvesteerd in hernieuwbare energie, hoe beter. Maar tegenover de oproep van de heer Gryffroy voor een snelle invoer van het capaciteitstarief sta ik toch wat sceptisch. We moeten heel goed onderzoeken of het capaciteitstarief er wel voor zorgt dat de elektriciteitsfactuur eerlijker en transparanter wordt. De simulaties die vandaag voorliggen, geven aan dat de laagverbruikers met een capaciteitstarief meer zullen moeten betalen. Als het net eigenaars van zonnepanelen zijn die bij de laagverbruikers horen, dan zou het nog al idioot zijn om vandaag volop de oproep te lanceren om te investeren in zonnepanelen en over twee jaar een capaciteitstarief in te voeren waardoor die mensen een extra verhoogde elektriciteitsfactuur hebben.

Minister, ik wil u vragen om dit goed in de gaten te houden zodat de laagverbruikers niet binnen enkele jaren opnieuw een hogere elektriciteitsfactuur krijgen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, het is heel erg belangrijk om mensen stabiliteit en zekerheid te geven, ook als het over energietarieven gaat. Wat we zeker moeten

vermijden, is dat mensen die weinig verbruiken, toch veel gaan betalen. Ik zeg niet dat dit eraan komt, maar we moeten bijzonder waakzaam zijn want ik heb al vaak gemerkt dat als we niet waakzaam zijn, we soms in snelheid worden genomen. Dat mogen we in dit geval zeker niet laten gebeuren. Spaarzaamheid moet zeker ook worden beloond.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, ik dank u voor het enthousiasme waarmee u de nieuwe minister overstelt met allerlei taken en plichten die hij moet vervullen. Voor alle duidelijkheid: het is niet de minister die de distributietarieven bepaalt, maar het parlement en de regering bepalen de richtsnoeren. Dat is geen actualiteitsdebat maar een breed debat, dat zich in de commissie rond voorstellen in de commissie zal voltrekken. We hebben vanmorgen in de commissie nog een uitvoerig debat gehad over slimme meters. Ik begrijp de actualiteitswaarde dus niet.

Minister, ik heb wel uit uw antwoord begrepen dat uw voornemen om samen met ons en de regulator in de toekomst het consumententarief onder de loep te nemen en na te gaan op welke manier er iets kan worden gedaan om investeringen in groene energie blijvend duurzaam en stabiel interessant te houden. Ik vind dat het debat vandaag onmogelijk verder kan gaan.

Minister Bart Tommelein: Uw betogen zijn duidelijk. Wij moeten zorgen dat de elektriciteitsprijs, zeker wat betreft de bijkomende kosten, onder controle blijft en dat we die zo laag mogelijk houden. Het is natuurlijk van belang dat mensen die investeren, niet in een stop-and-gopolitiek terechtkomen waarbij er vandaag beslissingen worden genomen die een paar jaar later opnieuw teniet worden gedaan. Mensen die investeren in zonnepanelen, moeten duidelijkheid hebben voor de totale duurtijd van de investering en niet alleen voor de eerste jaren.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, u pleit dus voor een prosumententarief gedurende twintig jaar. Ik denk dat dat geen goed idee zou zijn.

Collega Beenders, u maakt geen onderscheid tussen verbruik en capaciteit. Het zijn twee verschillende termen. Het ene is kilowatt, het andere is kilowattuur.

Collega Schiltz, ik kan begrijpen dat u deze vraag misschien een beetje overbodig vindt, maar alles hangt samen: slimme meter, batterijtechnologie, andere tarieven enzovoort. Alles hangt samen. Wat ik vaststel, is dat ondanks de duidelijke richtsnoeren in het regeerakkoord, er pas over vijf jaar andere tarieven zullen zijn, tarieven ten voordele van alle Vlamingen en alle kmo's. Dan zal er tenminste een modern tarief zijn. Nu zie ik dat er opnieuw enkel een nucleair tarief is. Het is 's nachts en tijdens het weekend goedkoper dan overdag, hoewel we overdag misschien meer kunnen produceren, en wel gratis, dankzij de zonne-energie. Daar zit geen logica achter.

Minister we moeten nu heel snel reageren, en daarom vraag ik u er bij de VREG op aan te dringen die datum van 2019 minstens met een jaar te vervroegen.
(Applaus bij de N-VA)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de beleidsvisie van de minister inzake hernieuwbare energie

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de hinderpalen voor de inplanting van windmolens in Vlaanderen, met name wegens vliegvelden en militaire apparatuur

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, u hebt zeker een energieke start genomen. Vorige week was er al een actualiteitsdebat. Dit weekend stonden de kranten vol van uw oproep om massaal zonnepanelen te leggen in Vlaanderen. Volgens u is dat dé weg om de energieheffing te kunnen verlagen. U hebt geen ongelijk. We hebben meer zonne- en windenergie nodig in Vlaanderen. Uw voorganger was daar ook al van overtuigd. Er werden al heel wat initiatieven in de steigers gezet. Zo is bijvoorbeeld ter ondersteuning van zonne-energie, op onze suggestie, een zonnekaart in ontwikkeling en wordt er een campagne voorbereid om zonne-energie weer in een goed daglicht te stellen. Er wordt werk gemaakt van een charter om groepsaankopen te ondersteunen.

Ook rond windenergie ontwikkelt de Vlaamse Regering een Fast Lane. Minister Schauvliege maakt werk van een omgevingsvergunning. Maar u wilt meer, en er is ook meer nodig, want we hebben straks geen biomassa, zoals oorspronkelijk was voorzien. We hebben bijgevolg meer zonne- en windenergie nodig en u wilt een expansiever beleid voeren in dezen. U geeft zelf het goede voorbeeld en u zult bij u thuis ook een installatie voor zonne-energie plaatsen. Dat is goed, maar om in Vlaanderen zonne- en windenergie effectief massaal ingang te doen vinden zoals u het wenst, zijn ongetwijfeld bijkomende initiatieven nodig. We hadden deze week nog het voorbeeld van de hinderpalen die de luchtvaart met zich meebrengt voor het plaatsen van windmolens.

Welk beleid zult u concreet voeren om zoveel meer zonne- en windenergie in Vlaanderen mogelijk te maken?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): 'Belemmeringen bij de inplanting van windturbines in Vlaanderen' was de titel van een hoorzitting in 2003 in dit parlement. Dag op dag dertien jaar geleden werd dat hier besproken. Niet onterecht, want als we de kaart bekijken, zien we dat er weinig plaats is voor wind in ons gewest. Toen al bleek dat vooral Defensie en de luchthavens voor belemmeringen zorgden. Toen al werd gezegd dat er met die mensen zou worden gepraat om voor oplossingen te zorgen. Wat blijkt nu? Er is inderdaad dertien jaar lang gepraat, en de lijst van alle parlementaire vragen sedert die hoorzitting van 2003 is heel lang. Er is veel gekakeld, maar er zijn helaas weinig eieren gelegd.

Minister, u komt nu van het federale niveau naar het Vlaamse. Wat gaat u doen om die belemmeringen op relatief korte termijn weg te werken?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Danen, ik kom niet van het federale niveau. Ik werd tijdelijk naar het federale niveau gedetacheerd, maar ik ben hier verkozen en ik heb jaren in dit parlement gezeten.

We kunnen veel plannen maken, maar we hebben een visie nodig. Die visie wordt nu snel duidelijk: we moeten kunnen inzetten op zon, op wind, op geothermie en op warmtenetten. Dat zijn duidelijke keuzes die we moeten maken.

Als we die visie hebben, dan zetten we dat in een plan. Dat is goed. Ik vind plannen maken fantastisch, maar wat ik nog veel belangrijker vind, is dat we de plannen ook uitvoeren. We moeten actie ondernemen en reactie krijgen van de betrokkenen. We hebben een Fast Lane Wind. We zullen een nieuw plan maken: een Fast Lane Sun. Met andere woorden: we zullen een snelheidsplan maken waar we de zonne-energie versnellen, waar we alle hinderpalen en alle negatieve situaties proberen weg te werken en waar we iedereen in de samenleving stimuleren. Ik heb het dan niet alleen over de particulieren, die uiteraard warm moeten worden gemaakt, want de rentabiliteit van zonnepanelen staat buiten kijf. Het brengt meer op dan een spaarboekje. We moeten ook de ondernemingen maar vooral de overheid stimuleren. We moeten alle beschikbare ruimte in Vlaanderen onderzoeken. We zijn een zonnekaart aan het maken. We moeten de mensen ook mee laten participeren. Mensen die zelf geen zonnedak hebben, moeten de mogelijkheid hebben om in een project te stappen, waardoor ze hun steentje kunnen bijdragen. We moeten de lokale besturen vragen of ze effectief alle middelen kunnen inzetten om hernieuwbare energie te creëren. Ik heb vanmorgen gezegd dat het een zeer goed streefdoel is om in een gemeente evenveel te produceren als te consumeren. Als we dat halen, staan we al een stap verder. Het gaat erom iedereen te betrekken en een actieplan maken dat we dan ook uitvoeren.

Wat windenergie betreft, ben ik ook heel duidelijk. Er zijn een pak hinderpalen, waaronder de vliegvelden. Het is natuurlijk gemakkelijk om te zeggen dat het enkel die vliegvelden zijn. We zijn in Vlaanderen zeer goed in zeggen wat we niet willen, maar zeer zwak in zeggen hoe we het zullen doen. We moeten het draagvlak voor windmolens vergroten en de hinderpalen wegwerken. De randapparatuur aan de vliegvelden wordt ondertussen vervangen door meer gesofisticeerde apparatuur. Dat moet aan iedereen duidelijk maken dat de interferentie tussen luchthavens en windparken mogelijk is en dat we daar die hinderpalen wegnemen. Ik weet dat we in mijn provincie aan de kust het voorbeeld zullen moeten geven. Mijnheer Vandaele, ik heb geen windplan nodig om te weten dat er aan de kust meer wind is dan in pakweg Limburg. Dat is nogal logisch. Ik kan zeer goed in tegenwind fietsen.

De bevolking en de overheid moeten beseffen dat we flinke stappen vooruit zullen moeten zetten in de komende jaren. Ik reken op de medewerking van iedereen. Ik heb al gezien dat de heer Beenders en de heer Danen akkoord gaan. Als jullie nog akkoord gaan, is het helemaal in orde. (*Applaus bij Open Vld*)

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik dank de minister voor zijn antwoord. Zijn sabbatperiode op het federale niveau heeft hem duidelijk deugd gedaan als ik zie op welke energieke wijze hij er vandaag staat. (*Gelach*)

Minister, vorige week hebben we een debat gevoerd waarbij we kamerbreed hebben aangedrongen op een becijferd energieplan. Dat moet uitmonden in een energiepact, overlegd met de federale overheid, de andere deelstaten en de ruime sector. We moeten een draagvlak creëren dat veel ruimer is dan vandaag omdat onze en uw ambitie ook veel ruimer is. We zullen u daarin volop ondersteunen.

We hebben een concreet voorstel. Sinds kort is er dankzij de zesde staatshervorming de Vlaamse energielening. Die is nu gericht op gezinnen die willen investeren in energierenovatie van hun woning. Misschien moeten we dat uitbreiden naar bijvoorbeeld lokale besturen, scholen en verenigingen die mee willen investeren in zonne-energie of andere vormen van groene energie en op die manier willen bijdragen aan uw en onze ambitie om een Fast Lane voor groene energie te creëren. (*Applaus bij CD&V*)

Johan Danen (Groen): Minister, u toont veel ambitie en ik juich dat toe. U ziet er ook uit alsof u heel veel goesting hebt om er werk van te maken. Ook dat juich ik toe. Ik stel vast dat ook de vorige ministers van Energie – ik heb het dan niet over mevrouw Turtelboom alleen maar ook over die daarvoor, daarvoor en die daarvoor – het er steeds over hadden dat er moest worden gepraat met Defensie en de luchthavenautoriteiten om snel tot een akkoord te komen. Geen van hen is daarin geslaagd.

Zoals u terecht stelt, is de apparatuur momenteel meer gesofisticeerd. We leven niet meer in de jaren tachtig of begin jaren 2000. Die radarsystemen worden vervangen. Je kunt windmolens ook vastzetten in die systemen. Dan hoeven ze op zich geen hindernis te zijn voor luchtvaart. Ik wil u vragen om met een plan te komen – dat u dan ook zult uitvoeren, want we hebben hier al heel wat plannen gemaakt – en op korte termijn met concrete aanbevelingen en oplossingen voor dit soort problemen. Naast zon hebben we ook veel wind en geothermie nodig in Vlaanderen. We moeten alles samen doen, want anders zullen we onze klimaatdoelstellingen helemaal niet halen. Dat mogen we toch echt niet laten gebeuren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, we ondersteunen uw oproep naar meer hernieuwbare energie. Er zal echter iets meer nodig zijn dan uw enthousiaste betogen in dit parlement. Ik heb u inderdaad ook gekend als fractieleider: ook toen was u even enthousiast. Ik wil de vraag van alle collega's van de commissie Energie ondersteunen om zo vlug mogelijk met een energieplan te komen en hindernissen weg te werken. Zowel wat zonnepanelen als windmolens betreft moet er worden gewerkt aan een draagvlak bij de bevolking. Zowel bij zonnepanelen als windmolens zijn er heel wat tegenkantingen vanuit de publieke opinie. Ik hoef u er niet op te wijzen. U zult het ongetwijfeld zelf ook wel weten. Zonnepanelen hebben nog altijd een negatieve connotatie, na al wat er gebeurd is met de energieheffing en de windmolens. Daarbij geldt blijkbaar 'not in my backyard'.

Ik wil ertoe oproepen om zo vlug mogelijk met een energieplan te komen. Ik ben blij dat u van plan bent om de regionale luchthavens verder te ondersteunen. Ze hebben de afgelopen maanden hun meerwaarde bewezen. Ik wil u vragen om zeker niet in te gaan op het pleidooi van sommigen om de regionale luchthavens af te schaffen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik ben blij dat u hebt bevestigd dat luchthavens inderdaad een impact hebben op de beschikbare ruimte, maar uiteraard niet het enige probleem zijn. Het gaat meer over de nogal versnipperde ruimtelijke ordening. In die zin wil ik u ook oproepen om contact op te nemen met uw collega's van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. Die Fast Lane kunt u helaas niet op uw eentje doen. Met uw daadkracht was die Fast Lane er al zeer 'fast' gekomen, voor wind, zon of iets anders.

Ik wil een warme oproep doen om er met de collega's snel werk van te maken, meer administratieve drempels weg te werken zodat het enthousiasme dat u vandaag uitstraalt kan worden opgepikt door ondernemers die vandaag meer dan gedacht zelf rendabel hernieuwbare energie kunnen installeren.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik vind het bijna jammer dat we de energie die u uitstraalt, niet kunnen omzetten in stroom, want dan was een deel van het probleem misschien al opgelost. *(Gelach)*

Dat betekent dat ze op deze manier, met deze methode nog niet veel nut heeft. Denkt u dat u in staat bent om dat voluntarisme over te brengen op een aantal van uw collega's in de Vlaamse Regering? De discussie over ruimtelijke ordening is in dezen cruciaal. Het gaat inderdaad ook over het probleem van kleine luchthavens. Professor Belmans legde maandag in de commissie uit dat nogal wat voordelige locaties voor zeer grote windmolens en zeer grote productie eigenlijk onmogelijk worden gemaakt door een vliegveld waar per week vijf sportvliegtuigjes opstijgen.

Ik heb geen enkel probleem met die sportvliegtuigjes, maar aangezien het gaat om een aangelegenheid van absoluut algemeen belang voor onze toekomst, klimaat en milieu, moeten er toch een aantal afwegingen worden gemaakt. Ik vind dat we die afwegingen moeten durven te maken en zekerheid moeten bieden. U zult dat niet alleen kunnen. Mijn vraag is zeer duidelijk: bent u ertoe bereid om specifiek over dat soort van sportvliegveldjes – want daarvan hebben we er meer dan de meeste van onze buurlanden, zeker in oppervlakte – de discussie aan te gaan met uw collega van Ruimtelijke Ordening, bijvoorbeeld in het kader van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV)?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Deze vraag is tweeledig. Enerzijds hebben we inderdaad de discussie rond BRV, strategisch milieueffectrapport (MER) voor bijvoorbeeld de haven van Antwerpen. Deze vraag zal door mijn achtbare collega Axel Ronse aan de correcte minister, minister Schauvliege, worden gesteld.

Anderzijds heb je hier eigenlijk ook de mogelijkheid om een aantal quick wins te organiseren zonder dat je moet ingaan op de problematiek van de ruimtelijke ordening. We hebben al langer gesproken over slimme windmolens. Waarom ondersteunen we nog windmolens in functie van de tijd? Zoals in het regeerakkoord staat, moeten we kunnen overstappen naar een systeem waarbij we ondersteunen in functie van de geproduceerde hoeveelheid energie.

Dan hebt u ook geen probleem als er een windmolen moet worden vastgezet wegens een radar, en ook niet in minder windrijke gebieden. Wanneer gaat u dit zinnetje uit het regeerakkoord omzetten in een quick win?

Minister Bart Tommelein: Ik ben echt blij dat iedereen zo blij is. Dat is al een goed punt. Dat is al een begin.

Vorige week is me duidelijk gevraagd om een plan te maken. Ik ga dat ook maken. Ik zal dat uit verschillende elementen opbouwen. Dat zal een aantal technische aanpassingen vragen. Ik ga niet wachten tot het laatste moment om zaken die dringend moeten worden bijgeschakeld, bij te schakelen. Ik zal een plan maken en dat uitvoeren. Dat zal echt niet lang duren, al ga ik er geen timing op plakken.

Ik heb echter geen grote studie nodig om te beseffen dat wij die zonne-energie en -panelen in Vlaanderen nodig hebben om onze doelstellingen te halen. Dat staat buiten kijf, daar is geen discussie over. Dat we dat moeten aanvullen met andere zaken, daar ben ik me van bewust. Dat betekent ook: de Fast Lane Zon komt er, en zo snel mogelijk. Alle beschikbare ruimte die ik vanuit de overheid, de ondernemingen en de particulieren kan krijgen, zal ik benutten. We moeten daar niet altijd wonderen voor verrichten. Het komt erop neer enkele key players te overtuigen.

Wat wind betreft, mijnheer Tobback: de vliegvelden vallen onder de bevoegdheid van mijn goede collega-minister Weyts. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

Ah, dat wist u nog niet. *(Gelach)*

Ik ga als minister van Energie geen uitspraken doen over al dan niet te veel luchthavens in Vlaanderen. Dat laat ik over aan mijn collega's die bevoegd zijn. U zult me weinig horen praten over de bevoegdheden van anderen. U zult me wel horen praten over samenwerken met de collega's. Ik besef heel goed dat ik met mijn collega van Openbare Werken en de havens zeer goed zal moeten afspreken, want als ik ergens windmolens moet plaatsen, zal het in de haven van Zeebrugge zijn. We gaan daar eens over praten, collega.

Dat ik met de minister van Ruimtelijke Ordening gesprekken moet voeren, lijkt me ook duidelijk. Ik ga ook met de burgemeester van Brugge spreken, mijnheer Landuyt. Dat betekent dat we moeten zeggen hoe we dat gaan realiseren.

De meeste problemen doen zich voor met Belgocontrol. Zij leveren keer op keer negatieve adviezen af. Ik heb het al gezegd, mijnheer Danen, ze doen dat omdat ze nog met verouderde randapparatuur werken. Er zijn nieuwe systemen en men heeft vanuit Belgocontrol – dat niet onder mijn bevoegdheid valt – de neiging om snel te zeggen: het kan niet. Ze doen dat niet alleen voor windmolens maar ook voor appartementen of andere constructies. Dat is natuurlijk het gemakkelijkste: het gaat niet. Dat moeten we wegwerken. We moeten heel goed afspreken dat we een allesomvattend plan maken. U moet dat geen tien keer zeggen tegen mij. Ik ben daar al mee bezig. Trouwens, nog eens: mijn voorganger was daar ook al mee bezig op vraag van enkele collega's. Ik begin niet van nul. U zult zeer snel een plan en het resultaat zien.

Robrecht Bothuyne (CD&V): We hebben duidelijk meer wind nodig in onze energiemix en minder wind in het energiedebat. We moeten komen tot duidelijke plannen, het energiepact becijferen en zekerheid bieden aan investeerders. Ik ben blij dat u quick wins wilt realiseren. Ik geef u de quick win van de uitbreiding van de energielening. Als u vraagt aan scholen, kmo's en lokale besturen om zonnepanelen te plaatsen op elk dak, zorg dan dat ze die kunnen financieren. Met een uitgebreide Vlaamse financiering kunt u er mee voor zorgen dat de mensen effectief kunnen ingaan op uw oproep. Er is veel werk aan de winkel, maar we vertrouwen op u en we rekenen op u.

Johan Danen (Groen): Minister, het klopt dat alles met alles samenhangt. U moet praten met de minister van havens, met de minister van Ruimtelijke Ordening en wellicht met nog anderen. Ik wil u ook vragen om te gaan praten met de overkant opnieuw, met de minister van Defensie. Zoals ik al stelde, Defensie heeft het grootste ruimtebeslag in Vlaanderen. Naast de belemmeringen die ze opwerpen inzake windenergie, kunnen we het misschien omdraaien naar een kans. Probeer hen te overtuigen om te investeren in zon, want zij hebben ook gigantische daken.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lieve Maes aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het recente samenwerkingsakkoord met de federale overheid inzake de bestrijding van fiscale fraude

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, ik las tijdens het weekend dat de federale en Vlaamse overheid nauwer zullen samenwerken op het vlak van het bestrijden van fiscale fraude. U hebt daarvoor samen met de federale minister van Financiën Van Overtveldt een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Dat is goed nieuws, want elke stap die kan worden gezet in de bestrijding van fiscale fraude is een stap in de goede richting.

Op internationaal vlak wordt steeds meer de focus gelegd op de data-uitwisseling tussen verschillende entiteiten in de hoop dat de fiscale fraude meer kan worden ingedijkt. Het is belangrijk dat VLABEL zijn mogelijkheden kan uitbreiden om de fiscale fraude op het vlak van gewestbelastingen te bestrijden.

Minister, welke concrete toegevoegde waarde kan VLABEL op korte termijn verwachten van dit samenwerkingsakkoord?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Maes, het is duidelijk dat er al een samenwerking was die nu wordt geformaliseerd door federaal minister Van Overtveldt en mezelf. Daarbij willen we in eerste orde een aantal duidelijke afspraken maken. Daarnaast zullen we ook verdere afspraken maken voor de toekomst.

In eerste instantie zullen we in de mate van het mogelijke en voor zover de privacyregels dat toelaten – in een vorig leven was ik nog staatssecretaris voor Privacy – een uitwisseling van gegevens doorvoeren tussen de federale inspectiediensten en VLABEL. Op die manier krijgen wij een totaaloverzicht van de dossiers. Een aantal dossiers zijn immers federaal gelinkt, andere zijn dan weer Vlaams gelinkt. Maar er zijn ook dossiers die samen zitten: wanneer men bijvoorbeeld een aangifte doet, is de herkomst niet altijd duidelijk.

We zullen evalueren en bijsturen waar nodig in de wetgeving of in de decreetgeving. Met het oog op de aanpak van fiscale fraude moeten de wetgevingen min of meer op elkaar worden afgestemd.

We zullen ook samenwerken op het vlak van opleidingen. Fiscaliteit is een vrij moeilijke materie die zeer snel evolueert. Wij nemen in het Vlaams Parlement beslissingen, de collega's doen dat in het federale parlement. De fiscaliteit op zich in de opleiding is een heel belangrijke uitdaging. Daarbij zullen we ook heel duidelijk contactpunten vastleggen bij beide overheden.

Minister Van Overtveldt en ikzelf hebben heel goed samengewerkt in de federale strijd tegen fiscale en sociale fraude. We hadden ook verschillende plannen opge maakt met het oog op eerlijke concurrentie. Binnenkort zullen we elkaar ook ontmoeten om nog heel duidelijke afspraken te maken over de verdere aanpak van dit probleem. Het werk is niet af met enkel dit protocol, wij zullen het zelfs nog verder uitwerken.

Lieve Maes (N-VA): Dat klinkt veelbelovend. Ik heb nog een bijkomende vraag over de timing. Welke van de vier verschillende aspecten die u hebt opgesomd komt eerst? Welke stap moet eerst worden gezet? Komt eerst de definitie van privacy, of komt eerst de gegevensuitwisseling? En wanneer zullen zij er komen? Kwestie van de zaken verder te kunnen opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Het is een goede zaak dat fraudebestrijding eenvoudiger wordt. Het lijkt me echter ook belangrijk dat fiscaliteit op zich eenvoudiger wordt. Een eerlijke fiscaliteit is ook een eenvoudige fiscaliteit.

Ik verwijs bijvoorbeeld naar de zeer hoge tarieven van de schenkingsrechten tussen vreemden. Die lopen op tot 80 procent. Die schenkingsrechten tussen vreemden leveren slechts 1,7 miljoen euro op, terwijl zij in rechte lijn 102 miljoen euro opleveren. Ik denk dan ook dat de hoge tarieven fraude soms in de hand werken. Minister, denkt u daar in de toekomst iets aan te doen?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, we zijn allemaal voorstanders van een rechtvaardige fiscaliteit, zowel wat betreft de tarieven als wat betreft de inning. En ook voor de strijd tegen de fiscale fraude zijn we eensgezind. Maar die strijd tegen de fiscale fraude moet wel leiden tot het aanpakken van de fraudeurs. Dat mag niet leiden tot het creëren van gunsttarieven voor fraudeurs. Veertien dagen geleden, toen u er nog niet was, hebben we nog gedebatteerd over de gunsttarieven die VLABEL aan fraudeurs oplegt. Ik leg u dus een vraag voor die ik ook al aan uw voorganger stelde: wat is de inhoud van het samenwerkingsakkoord? Ik hoop dat we de tekst onder ogen krijgen.

Voorts nog dit. U verwees naar de goede samenwerking met de federale minister van Financiën. Ik neem aan dat u ook goed hebt samengewerkt met de minister van Justitie. Is er een samenwerkingsakkoord tussen VLABEL en het departement Justitie over de aanpak van grote fiscale fraudeurs, zodat ze niet ontsnappen aan gerechtelijke straffen? Dat laatste mag niet gebeuren.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Maes, de timing is duidelijk. De gegevens die we kunnen uitwisselen, zullen we onmiddellijk uitwisselen. We zullen daarover met minister Van Overtveldt afspraken maken. Maar dat kan niet altijd. De databestanden zijn er, maar die kan men niet zomaar koppelen zonder voorafgaande machtiging. Mevrouw Van Volcem, we moeten fraude bestrijden, maar we moeten ook erkennen dat mensen bij het invullen van de aangifte vergissingen maken of zaken vergeten op te nemen zonder de bedoeling om te frauderen. Onze wetgeving is immers veel te complex. Advocaten en notarissen hebben geen problemen met hun aangifte, maar dat is voor de doorsnee burger niet het geval. We moeten daaruit lessen trekken. We moeten naar eerlijke tarieven op het vlak van schenkingen en het erfrecht in het algemeen gaan, maar we moeten er ook voor zorgen dat de wetgeving minder complex wordt. Beide zijn nodig, want de mensen zullen pas inzien dat ze een bijdrage moeten leveren wanneer ze dat rechtvaardig vinden.

Mijnheer Bertels, vandaag heeft mijn kabinet vergaderd met het kabinet van minister van Justitie Geens. U vraagt ernaar, wel, het is al gebeurd nog voor u uw vraag hebt gesteld. Het is logisch dat het gerecht fiscale zondaars aanpakt. Dat is het werk van justitie, en niet van mij, de minister. Het zijn de rechtbanken die de straffen moeten opleggen. De scheiding der machten moet worden gerespecteerd. Wel is het belangrijk dat we met minister Geens afspraken maken over het erfrecht – over de vraag wie kan erven van wie. Hier zal dan worden bepaald welke tarieven zullen worden gehanteerd. Op dat punt zullen we naar eerlijke belastingen moeten gaan.

Vandaag worden er meer dan vroeger schenkingen geregistreerd. Toen we de registratierechten verlaagden, zijn de registratie-inkomsten gestegen. De mensen ervoeren die vermindering immers als een eerlijke maatregel. We kunnen dus stappen voorwaarts zetten. Het is gemakkelijk om de mensen aan te pakken omdat ze een fout maken. Maar laat ons toch ook eens de inspanning leveren om de oorzaken van de fouten en van de fraude aan te pakken. Daar wil ik werk van maken. *(Applaus bij Open Vld en de N-VA)*

Lieve Maes (N-VA): Ik dank u voor het bijkomende antwoord. Het is inderdaad een goede zaak dat wat onmiddellijk kan worden geregeld, ook onmiddellijk wordt aangepakt. We steunen u in uw opzet om een eerlijk en eenvoudig belastingstelsel te bewerkstelligen, wat moet toestaan om de fraude te verminderen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanwezigheid van asbest bij sloop- en wegeniswerken, naar aanleiding van de sloopwerken aan het viaduct van de N74 ter hoogte van Kiewit-station

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mogelijke blootstelling van omwonenden en voorbijgangers aan asbest, vrijgekomen bij de sloopwerken aan de Philipsbrug in Kiewit (Hasselt)

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de asbestverwijdering op de werf van de Philipsbrug in Kiewit (Hasselt)

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de asbestproblematiek bij de sloopwerken van het viaduct op de N74 ter hoogte van Kiewit-station

ACTUELE VRAAG van Lies Jans aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de veiligheidsmaatregelen inzake asbest bij de afbraak van de Philipsbrug op de N74 in Kiewit (Hasselt)

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Vijf parlementsleden over één onderwerp: dat bewijst toch wel hoe groot de bezorgdheid rond dit dossier is. Dit dossier kwam spijtig genoeg afgelopen weekend onder de aandacht omdat er heel wat ongerustheid was bij honderden gezinnen en honderden kinderen die naar een school gaan in de omgeving van de werken, de afbraak van een brug ter hoogte van de N74. Duizenden mensen die er tewerkgesteld zijn op een industrieterrein, kregen ineens in de krant te lezen dat er nog steeds asbest aanwezig zou zijn in die omgeving. Ze kregen ook te lezen, na het werk van twee onderzoeksjournalisten, dat er heel wat fouten zouden zijn gebeurd nadat er asbest was ontdekt bij de afbraakwerken van de brug. De fouten waren zelfs niet min. Een niet-erkende firma werd aangesteld om het asbest – dat toevallig werd ontdekt, want er was ook geen asbestinventaris opgemaakt – zonder de nodige certificaten te vervoeren. Buurtbewoners hebben dat gefilmd en hebben daar vragen bij gesteld, maar ze kregen eigenlijk niet de antwoorden die ze verwachtten. Als dan ook nog eens blijkt dat er tegenstrijdige verklaringen komen over de aanwezigheid van asbest in de omgeving, dan is het heel logisch dat de mensen vandaag heel bezorgd zijn.

Daarom vraag ik u: hoe kan het dat, wanneer er werken worden uitgevoerd door het Vlaamse Gewest, waar u toch verantwoordelijk voor bent, en er toevallig asbest wordt vastgesteld, er dan zulke grove fouten worden gemaakt waardoor heel de buurt gedurende hele lange tijd ongerust is en de mensen zich heel veel zorgen maken over hun gezondheid? Wanneer het woord asbest valt, mogen we als overheid geen enkel risico nemen en moeten we alles op alles zetten om de omgeving zo snel mogelijk de juiste signalen te geven zodat de volksgezondheid niet in het gedrang komt.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Als we op bijzondere momenten aan geliefden en vrienden, of soms zelfs aan collega's, het beste toewensen, dan gaat het

in eerste instantie altijd om elkaars gezondheid. Het is niet onlogisch dat op een moment dat veel mensen zich inderdaad zorgen maken, al dan niet terecht, wegens de mogelijke blootstelling aan kankerverwekkende stoffen gedurende enkele dagen of weken, dat we hier met bijna alle fracties vragen aan u stellen over hoe dit allemaal is gebeurd de voorbije weken.

De brug die wordt afgebroken, bevindt zich inderdaad op een drukke locatie, vlakbij een school met een 1700-tal leerlingen, vlakbij een bedrijventerrein, de Corda Campus, met iets meer dan 3000 werknemers, en uiteraard zijn er ook nog de omwonenden, de treinreizigers die er passeren, en dergelijke meer. Dat is een heel drukke locatie dus. Dan zijn de bekommernissen groot en worden er veel vragen gesteld waar tot nog toe het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) geen duidelijk antwoord op gegeven heeft. Hoeveel asbest is er vrijgekomen bij de afbraakwerken van de brug? Hoe schadelijk was dat voor de volksgezondheid? Werden de juiste veiligheidsmaatregelen genomen? Zijn er effectief veiligheidsmaatregelen genomen? Allemaal vragen waar niet meteen antwoorden op zijn gekomen. AWV heeft wel al toegegeven dat er geen asbestinventaris voorafgaand aan de werken werd opgemaakt, hoewel dat wettelijk wel had moeten gebeuren en dat het asbestpuin werd opgeruimd door een niet-erkende firma, hoewel dat in principe niet correct is. Mijn vraag is: in welke mate werden door AWV bij het vaststellen van een asbestproblematiek al dan niet de juiste procedures gevolgd? Hoe gaat men deze zaak nu verder aanpakken en remediëren?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): “De zever die je kan voorkomen, moet je vermijden.” Dat is een volkswijsheid waarmee je heel oud kunt worden en heel ver mee kunt geraken in het leven. De probleemstelling is helder en is gebeurd door de twee voorgaande collega’s. De wetgeving is op dat punt heel helder, en dan zijn de vragen: is de aannemer AWV te slim af geweest bij het toepassen van de wetgeving in het kader van de uitvoering van de werken, of heeft AWV zich bij de neus laten nemen, of is AWV zelf te soepel geweest in het toezicht dat het als opdrachtgevend bestuur heeft?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Collega’s, minister, op 19 april werd er asbest gevonden ter hoogte van de Philipsbrug, de brug waarover het debat vandaag gaat. Het is een week nadat die brug doormidden werd gezaagd. Toen was er blijkbaar geen probleem, niemand had iets gezien.

Op 19 april, dus een week na het doorzagen van die brug, spreekt AWV van een toevallige vondst. Een ‘toevallige vondst’: ik vind dat nogal een vreemde manier van uitdrukken als het over asbest gaat, zeker als we weten dat in 1968, toen de plannen voor de brug werden gemaakt, er al sprake was van asbest. Dat staat er duidelijk in vermeld. In het veiligheidsplan dat Arcadis opstelde, werd gesteld dat er een asbestinventaris moest worden gemaakt. In het bestek stond heel duidelijk dat asbest volgens de regels van de kunst verwijderd en afgevoerd moest worden. Niets van dat alles is gebeurd en men spreekt van een ‘toevallige vondst’.

Minister, ik vind dat echt ongelooflijk en onaanvaardbaar. Ik vraag me af hoe u over die term ‘toevallig’ in deze context denkt.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Voorzitter, minister, de context is geschetst. Iedereen zal denken: het is een lokaal dossier, moet dat hier in het parlement behandeld worden? Het is natuurlijk wel een symbool voor dossiers die ook in andere steden, gemeenten en provincies uitgevoerd worden, namelijk werken aan een brug.

Normaal gezien verloopt dat allemaal zeer vlot, zonder problemen tot nu toe. In Kiewit was dat ook het geval. Ik moet u trouwens zeggen dat ik daar iedere morgen de trein neem, ik ben dus ook betrokken partij. Ik hoop dat ik daar niet tussen het asbest sta.

Ik had graag, net zoals de buurtbewoners, daar een duidelijke uitleg over gehad. Bij de buurtbewoners leeft er nu een gevoel van wantrouwen, van geen vertrouwen meer in AWV Limburg omdat ze denken dat procedures niet gevolgd zijn en omdat ze vinden dat de communicatie naar de omwonenden, naar de meest nabije school en naar de bedrijven in de buurt niet goed verlopen is. Minister, ik denk dus dat het zeer belangrijk is dat u hier vandaag al enige duidelijkheid verschaft, maar dat ook AWV Limburg ter plaatse naar de mensen de nodige stappen zet om dat dossier verder op te volgen.

Minister, werden alle veiligheidsmaatregelen getroffen, zowel voor als na het incident aan de werken in Kiewit, en hoe wordt het dossier verder door de betrokken diensten opgevolgd?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De Philipsbrug was dringend aan herstel toe. Men heeft geopteerd voor een techniek waarbij de brug doormidden wordt gesneden. Daarlangs wordt een tijdelijke brug gebouwd. Vervolgens wisselt men van stuk in de afbraakwerken.

De start van de werken vond plaats op 15 februari. Men is met het doorsnijden van de brug gestart op 12 april, met een procedure met waterkoeling: tijdens het doorzagen wordt constant water toegevoegd zodat er geen stofopwarreling is. Volgens het rapport van AWV heeft men pas op 20 april vastgesteld dat er inderdaad asbest aanwezig was, waarop AWV na signalisatie door de aannemer, onmiddellijk de werken heeft laten stilleggen. Dat spreekt voor zich.

Wat was het probleem? Er was sprake van een verloren bekisting die was blijven zitten nadat het beton was uitgedroogd. Over de lengte van de brug is dat een plaat van 2 centimeter. Men was daar niet van op de hoogte en het was ook niet vermeld op de plannen omdat die bekisting niet verondersteld was te blijven zitten. Een bekisting wordt na afloop van de werken altijd weggenomen.

Men heeft onmiddellijk de werken stilgelegd. De dag zelf nog is een gespecialiseerd studiebureau aangesteld en heeft een aannemer – volgens AWV wel degelijk gecertificeerd om die opruimwerken te kunnen doen – de site opgeruimd. Men heeft later ook luchtmetingen verricht waarbij het resultaat lager lag dan 0,01 asbestvezels per kubieke centimeter, dus onder de gangbare norm.

Daarnaast zijn extra veiligheidsmaatregelen getroffen. Er is een zuigwagen, zeg maar een grote stofzuiger, uitgerukt. Op initiatief van de stad Hasselt werden kleefmonsters aangebracht. Daarbij stelde men vast dat er geen asbestvezels meer aanwezig waren in de omgeving van de betrokken site.

Maar wat betekent dit voor de toekomst? Er werden vragen gesteld over de asbestinventaris. Die is volgens mijn informatie niet verplicht omdat het gaat over een kunstwerk. Er is wel sprake van een verplichting als het gaat over gebouwen, maar niet als het gaat over kunstwerken. Het is nogal uitzonderlijk dat men asbest aantreft in zulke kunstwerken. Ik heb u ook gezegd waarom. Men wist wel dat er asbest aanwezig was in een beperkt aantal ornamenten, met name in afvoergoten. Maar van die verloren bekisting was men niet op de hoogte.

Ik heb aan de leidend ambtenaar van AWV gevraagd om een onderzoeksrapport op te maken. De asbestinventaris was niet wettelijk verplicht, maar werd wel

gevraagd in het kader van het veiligheidsplan. Er werd rekening mee gehouden in de offerte, en het was dus ook de bedoeling dat de aannemer daarnaar zou handelen en dus die asbestinventaris zou opmaken. Dat is blijkbaar niet gebeurd. Wat is de verantwoordelijkheid van de aannemer of van AWW in dezen?

Ik wil dat we in de toekomst het voorzichtigheidsprincipe aan de dag leggen en ervoor zorgen dat er altijd, wanneer er ook maar enige indicatie kan zijn van de aanwezigheid van asbest, bijvoorbeeld op basis van de aanwezigheid ervan in ornamenten of vanwege de specifieke tijdsschakelingen waarin de constructie is gebouwd, wordt overgegaan tot de opmaak van zulke inventarissen, en dat AWW erop toeziet dat de aannemer dit doet.

Rob Beenders (sp.a): Minister, dank u. Om heel eerlijk te zijn, ik vind uw antwoord een beetje braaf. U weet dat er fouten zijn gebeurd. Ik had eerlijk gezegd gehoopt dat u die fouten hier zou erkennen, zodat de bewoners van die omgeving die pagina kunnen omslaan. De firma die het asbest heeft moeten verwijderen, was niet gecertificeerd. U zegt van wel, maar dat is niet het geval. De bevoegde overheidsdienst heeft dat bevestigd. Ze hadden niet de nodige certificaten en het asbest werd niet getransporteerd zoals het moest. Daar zijn zelfs beelden van.

De buurtbewoners vragen dat die fouten worden erkend, zodat ze verder kunnen. Dat baart mij het meeste zorgen. Er zijn toestanden geweest die afgelopen weekend door een krant, begot, moesten worden gecommuniceerd. U zegt nu dat er is gereageerd nadat er asbest werd gevonden, onder andere door de stad Hasselt. Het is de burgemeester die, op basis van de onderzoeksjournalistiek, heeft gehandeld en crisiscommunicatie heeft gevoerd. Het is niet het AWW dat dat heeft gedaan.

Ik stel mij de vraag of er, vanaf het moment dat er asbest wordt gevonden, geen draaiboek bestaat, een vorm van crisiscommunicatie die u dan kunt toepassen in plaats van het op zijn beloop te laten en in toestanden te komen zoals vandaag. Dan heb ik heel veel zorgen voor toekomstige werken die AWW of het Vlaamse Gewest gaat uitvoeren, waarbij mogelijk nog eens asbest aanwezig kan zijn.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt in het eerste deel van uw antwoord een nogal sec 'relais' van de feiten gegeven. Een aantal elementen daaruit heb ik de voorbije dagen door specialisten anders horen vertellen. In welke mate gaat u nu al dan niet in tegen wat al door het AWW Limburg als fout werd erkend? Of gaat u inderdaad bevestigen dat er fouten zijn gebeurd en trekt u daar lessen uit?

De mensen hebben zich de voorbije dagen en weken ernstige zorgen gemaakt vanwege de mogelijke dreiging voor hun eigen gezondheid. Ik heb u niet horen zeggen – en dat vind ik nochtans heel belangrijk – dat er geen gevaar was voor de volksgezondheid. De FOD Welzijn, die over de volksgezondheid gaat, zou normaal gezien in dezen betrokken moeten zijn geweest. Is dat gebeurd? Hebben zij hun akkoord gegeven voor de verdere werkzaamheden? Waren er geen problemen voor de volksgezondheid? Dat is toch essentieel voor de omwonenden. Ik zou dat graag uit uw mond horen.

Marino Keulen (Open Vld): Na de opmerkingen van de vorige sprekers geef ik misschien een verzachtende omstandigheid. Ik denk dat AWW met de afbraak van die zogenaamde Kiewitbrug voor een dilemma stond. Er is het aspect van snelheid en doorstroming, want die brug is heel cruciaal in de afhandeling van de ochtenden en avondspits richting Hasselt en ook voor diegenen die de hoofdstad van Limburg verlaten. Ik heb de indruk dat men er in dit geval voor heeft gekozen de nadruk te leggen op die snelheid en doorstroming, en minder op veiligheid en volksgezondheid. Het lijkt me belangrijk dat u bij uw diensten, en zeker ook aan de buitendiensten van AWW, daar waar de werken gebeuren, opnieuw beklemtoont, misschien via een omzendbrief, dat veiligheid en volksgezondheid altijd primeren op

alle andere, oorbare overwegingen. U hebt dat ook aangegeven in uw antwoord. Ik denk dat dat al een belangrijk geruststellend signaal is wat de toekomst betreft.

Johan Danen (Groen): Minister, ik wil hier zeker niet gaan zwartepieten, maar ik stel toch een aantal tegenstrijdigheden vast tussen wat u zegt en wat ik de voorbije dagen en weken heb gehoord, onder andere van AWW. Ik wil op één aspect ingaan. U zegt dat er metingen zijn gebeurd. Dat klopt, maar die zijn pas gebeurd negen dagen nadat er asbest was vastgesteld, en dan nog in regenachtige omstandigheden. Specialisten zeggen dat je die metingen dan met een korteltje zout moet nemen. Meten is beter dan niet meten, maar in deze omstandigheden was dat toch niet ideaal. Volgens het draaiboek dat de OVAM heeft opgesteld, moet er al tijdens de werken worden gemeten als er asbest wordt vastgesteld. Dat is al zeker niet gebeurd. De bemonstering waarvan u spreekt, is pas deze week gebeurd: omdat een krant had gemeld dat er asbest was gevonden, heeft het stadsbestuur van Hasselt inderdaad een aantal initiatieven genomen om te gaan bemonsteren. Dát is er gebeurd. Ik vind dus in dezen uw antwoord nogal braaf, en ik vind ook wel dat moet worden onderzocht wie welke verantwoordelijkheid draagt. Dat zou ik immers willen weten, zodat we in de toekomst dergelijke dingen niet meer meemaken. *(Applaus bij Groen)*

Lies Jans (N-VA): Minister, ik heb uw relaas aangehoord, net als wat de collega's inbrengen, en ik heb gelezen wat er in de kranten stond. Zelf heb ik ook met de bewoners gepraat. Mijn conclusie is dat er nog zeer veel onduidelijkheid is, en tegenstrijdigheden. Ik weet niet of die aannemer gecertificeerd was of niet. Dat moet worden onderzocht. Ik weet niet of men te laat is gestart met het opruimen en of dat op een veilige manier is gebeurd. Ik heb daar geen bewijzen van gezien. Ik denk dus dat de conclusie voor ons moet zijn dat u AWW Limburg moet aanmanen om heel dat dossier grondig te onderzoeken, om duidelijkheid te verschaffen over wat juist is verlopen, maar ook over wat fout is gelopen, en om daar ook goed over te communiceren ten overstaan van de bewoners, zodat we dat in de toekomst op andere plaatsen inderdaad niet meer aan de hand zullen hebben. Mijn andere bekommernis is dat er vanaf nu vanuit AWW verder een duidelijk communicatietraject en begeleidingsproject voor de bewoners zou worden opgezet, om de onduidelijkheden en de bezorgdheden bij die bewoners daar weg te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, er moet nu inderdaad zo snel mogelijk duidelijk en eenvormig worden gecommuniceerd ten behoeve van de inwoners.

Wat de asbestinventaris betreft, u hebt zelf aangegeven dat er toch onduidelijkheid is, dat de wetgeving helemaal niet zo duidelijk is ter zake. Een brug is een kunstwerk, geen gebouw, dus is een asbestinventaris geen verplichting. Wat met de bruggen over het Albertkanaal, die toch ook moeten worden opgehoogd, en dat hopelijk binnen afzienbare tijd? Gaat u in dat geval ook een asbestinventaris verplichten? Het was nu wel opgenomen in het bestek. Hoe zult u daar trachten deze problemen opnieuw te voorkomen?

Men spreekt ook over extra werken, over extra kosten ten bedrage van 1 miljoen euro. Is er al een zicht op wie die kosten zal moeten dragen?

Minister Ben Weyts: Voor alle duidelijkheid, het gaat over een plaat van 2 centimeter. Wat de vragen over het draaiboek bij een dergelijk incident betreft: vanaf het moment dat werd vastgesteld dat er asbest aanwezig was, zijn de werken onmiddellijk stilgelegd. Een gespecialiseerd bureau is enkele uren later ter plaatse gekomen en onmiddellijk was er ook diezelfde dag nog het opruimen door een gespecialiseerd aannemer. Dat is een procedure die is gevolgd en die volgens mijn informatie alleszins correct is gevolgd. Zijn er fouten gebeurd? Ja. Ik heb

verwezen naar de afwezigheid van een inventaris, hoewel die was opgenomen in de offerte, en ook in het veiligheidsplan.

Wat de communicatie betreft, denk ik dat men er beter aan had gedaan om open en veel directer te communiceren, in plaats van een soort ingenieurscommunicatie te gaan hanteren. Dat is echter iets waarmee we wel meer worden geconfronteerd in dit domein.

Naast het studiebureau was de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) er onmiddellijk bij betrokken. Die heeft niet geadviseerd om meteen luchtmetingen te doen.

Tot slot, vanuit het voorzichtigheidsprincipe moeten we bij de minste indicatie van asbest in ornamenten of door de periode waarin meer gebruik is gemaakt van asbest, die inventaris sowieso opmaken. We nemen dit mee.

Er zijn meer dan zestig bruggen over het Albertkanaal. De helft is ondertussen al verhoogd en daar is nooit asbest vastgesteld. Bij het dertigtal bruggen dat we nog zullen aanpakken, moeten we dat voorzichtigheidsprincipe absoluut toepassen. Ik heb aan de leidend ambtenaar van het Agentschap Wegen en Verkeer gevraagd om de verantwoordelijkheid voor de extra kosten aan te wijzen.

Rob Beenders (sp.a): Wat de afgelopen weken in Hasselt is gebeurd, mag nooit meer gebeuren, niet in Hasselt, niet in Limburg, niet in Vlaanderen. Dat is uw verantwoordelijkheid. We kunnen de klok niet terugdraaien. Maar ik vraag u om snel een evaluatierapport te krijgen en om daar heel snel lessen uit te trekken.

Er zijn de afgelopen weken kinderen niet naar school geweest omdat de ouders bezorgd waren dat er nog asbest aanwezig was in de omgeving. Mensen zijn niet gaan werken omdat ze bezorgd waren dat er asbest in hun werkomgeving aanwezig was. We moeten die bezorgdheid wegnemen. Wanneer het over asbest gaat, mogen we geen enkel risico nemen en staat de volksgezondheid voorop. Mensen die in het verleden de pech hadden met asbest in contact te komen, weten vandaag wat de gevolgen zijn. Daar mag u geen enkele toegeving op doen. U moet snel handelen en evalueren. Er zijn fouten gemaakt en wat de afgelopen week is gebeurd, mag nooit meer gebeuren. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Chris Janssens (Vlaams Belang): Wat voor de collega's die niet van Limburg zijn, mogelijk te veel op een lokaal dossier lijkt, kan misschien een precedent zijn, ook voor de rest van Vlaanderen. We wachten samen met u het onderzoeksrapport af, niet om iemand met de vinger te wijzen, maar om te zien hoe we dit in de toekomst kunnen vermijden.

In deze fase kunnen we alvast enkele conclusies trekken. Wanneer er gevaren voor de veiligheid of de volksgezondheid zijn, onder andere door een asbestprobleem, moeten we onmiddellijk de nodige en minstens de wettelijk voorziene voorzorgsmaatregelen nemen. We moeten helder, duidelijk en onmiddellijk correct communiceren met alle omwonenden, met alle betrokkenen. Dat had heel veel onrust kunnen wegnemen. Tot nu toe is dat helaas niet gebeurd. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Marino Keulen (Open Vld): Minister, we leven om te leren. Dat is een geijkte uitdrukking. We moeten nu het vertrouwen opnieuw herstellen. We moeten open communiceren, over alles wat er is gebeurd sinds het incident, maar ook over de volgende fasen van de werken die nog moeten gebeuren. Daar is een dichtbevolkte site, vlakbij een school, een woonwijk en een treinstation. Het Agentschap Wegen en Verkeer heeft te veel achter de feiten aangehold en heeft zich veel te defensief opgesteld. We moeten nu stappen zetten, vooral op het vlak van communicatie en

eerlijke en duidelijke informatieverstrekking, om het vertrouwen te herstellen en de rust in de woonwijken terug te brengen. (*Applaus bij Open Vld*)

Johan Danen (Groen): Het blijft een feit dat men had kunnen weten dat er mogelijk asbest in die brug zat. Het voorzorgsprincipe hanteren leek me wel het minste dat had moeten gebeuren. Daarom wil ik van deze gelegenheid gebruikmaken, minister, om u op te roepen de asbestregelgeving die we in Vlaanderen hebben uitgerold en die op zich misschien goed was tot nu toe, onder de loep te houden en aanpassingen te doen zodat blootstelling maximaal wordt vermeden. Deze kans is jammer genoeg een leerkans, opdat dit soort dingen nooit meer gebeuren in de toekomst. (*Applaus bij Groen*)

Lies Jans (N-VA): Minister, de conclusie voor alle partijen en personen die op het spreekgestoelte staan, is dat er fouten zijn gebeurd. De fouten moeten worden erkend en opgelost. Er moeten maatregelen worden genomen om dit in de toekomst te vermijden. Ik heb er alle vertrouwen in dat er stappen zullen worden gezet, met alle elementen die u hebt aangedragen. Ik zal het ook zelf verder opvolgen.

Om met een positieve noot te eindigen, wil ik nog zeggen dat de grote werken aan de Kiewitbrug tot nu toe op zeer vlotte wijze verlopen zijn. Iedereen had daar een verkeersinfarct verwacht, maar het verliep heel vlot. Als het goed gaat, mag het ook wel eens gezegd worden. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mobiliteitsaspecten van het project Eurostadion

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, of het Eurostadion er nu wel of niet komt, wordt stilaan actueel, niet het minst omdat straks de voetbalgekte rond het Europees kampioenschap toeslaat en wij allemaal wat 'eurotischer' zullen worden. Maar de manier waarop dit dossier evolueert, maakt ons veeleer aan de neurotische kant. Het gaat telkens weer met startprocedures en vertragingsprocedures zijn gang.

Tot gisterennacht kon men opnieuw opmerkingen aanbrengen bij het vernieuwde milieueffectenrapport (MER), maar ik hoor van alle kanten dat mobiliteit daar het cruciale element zal zijn. We hebben al vernomen dat met name het vertragen van de ring eventueel het project volledig zou kunnen vertragen.

Minister, halen we, met het oog op 2020, de achtste finale, of raken we misschien zelfs niet door de selecties?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst zeggen dat ik wat verbaasd ben dat die vraag hier ten eerste wordt toegelaten, want het gaat om een vraag over een lopende procedure, namelijk een MER-procedure, en dat ze ten tweede aan mij wordt gesteld, want het gaat over de cel-MER, en dat is de bevoegdheid van collega Schauvliege.

Waaruit bestaat de procedure? Eerst wordt er door de initiatiefnemer een kennisgevingsdossier opgesteld. Vervolgens is er een openbaar onderzoek, waarbij er opmerkingen kunnen worden gemaakt door administraties en omwonenden. Op basis daarvan is er uiteindelijk een ontwerpproject-MER en volgt er een ontwerp-tekstbespreking met diverse administraties. Dan krijg je een aanpassing van de ontwerp-tekst, vervolgens een definitieve versie daarvan, een goedkeuring van de cel-MER, en op basis daarvan ook een aanvraag van de vergunning.

Gisteren heeft er een vergadering plaatsgevonden in de fase van de ontwerp-tekstbespreking, waar verschillende administraties aan tafel zitten: Natuur en Bos, Leefmilieu, Ruimte Vlaanderen, Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en diverse gemeenten. Door MOW zijn er – net als door vele anderen – opmerkingen geformuleerd, vanuit hun verantwoordelijkheid voor mobiliteit.

Maar dit is een lopende procedure, en ook een tegensprekelijke procedure, waarbij de initiatiefnemer natuurlijk ook een antwoord en eventuele aanpassingen kan bieden op de inhoud van wat daar gesuggereerd is. Voor zover ik daar rechtstreeks bij betrokken ben, kan ik daar niet op ingaan. Zodra de tegensprekelijke procedure is afgewerkt, zal het resultaat een MER zijn. Dan is die procedure afgerond en kan er bekeken worden welke opmerkingen er geformuleerd zijn. Ik kan moeilijk op een en ander vooruitlopen, aangezien het een lopende procedure is.

Michel Doomst (CD&V): Bedankt voor het antwoord, minister. De reden voor mijn vraag is dat, beseffend dat de procedures lopen, er uiteindelijk al naar buiten en in de media is gekomen dat mobiliteit de achilleshiel van dit project zal zijn. Ik heb het gevoel dat we dan beter duidelijkheid scheppen rond dat project. Door de stuitligging tussen Vlaanderen en Brussel was het te verwachten dat dit een zeer moeilijke bevalling zou zijn. Op een bepaald moment moeten we aan de initiatiefnemers duidelijk zeggen dat het kan of dat het niet kan. Wanneer zal die duidelijkheid er komen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, parking C, de plek waar het Eurostadion moet komen, kennen we vandaag als een grote, troosteloze betonvlakte. Dat er een project wordt ontwikkeld, is op zich zeer goed, maar natuurlijk niet te allen prijze.

Er moet duidelijk nog veel water naar de zee vloeien, want er is nog veel onduidelijk. De invulling van het project is nog vaag. Voor de tweede versie van de project-MER zoals die nu voorlegt, is er twijfel of die wel in overeenstemming is met de Vlaamse Codex. Er is de problematiek van de mobiliteit. Er is veel onduidelijk in dat dossier, maar één ding is wel duidelijk: als het stadion opengaat, is het Brabantnet nog niet gerealiseerd en zijn de werken op de Brusselse ring ook nog niet gerealiseerd. We gaan dus massaal stilstaan op de ring. Ten slotte zijn de mensen van Grimbergen bijzonder ongerust over wat er precies zal worden gerealiseerd. Ook de mensen van Merchtem zijn ongerust. Minister, plannen u en minister Schauvliege voldoende overleg met de mensen van Grimbergen en Merchtem om al hun bezorgdheden mee te nemen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik volg u eigenlijk wanneer u zegt dat we niet kunnen ingrijpen in een lopende procedure. Mijnheer Doomst, we volgen dit dossier samen op in de commissie. Er zijn verschillende vragen gesteld. De procedure loopt. Ik zou dan ook niet willen – en het is meer een opmerking dan een vraag – dat het argument van het EK2020 niet wordt misbruikt – en dit is niet tegen of voor voetbal – om in te breken in een lopende procedure of uitzonderingen te maken in een lopende procedure.

Mevrouw Segers heeft gelijk als ze zegt dat de mobiliteit, maar ook andere bezwaren, heel belangrijk zijn. Laat de procedure zijn gang gaan.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, duizenden Vlaamse ondernemers volgen dagelijks alle mogelijke procedures en plooiën zich daarnaar.

Collega Doomst, de achilleshiel van dit project is niet het mobiliteitsbeleid van de Vlaamse Regering, maar wel het feit dat die ontwikkelaars, en in het bijzonder de stad Brugge als promotor, zich constant boven die Vlaamse ondernemers stellen. Dat mag dit parlement nooit, nooit dulden. Het is minister Schauvliege die erop moet toezien dat alle procedures op een correcte manier worden gevolgd. Het is evident dat een vergunning pas kan worden afgeleverd als alle voorwaarden uit het ruimtelijk uitvoeringsplan zijn vervuld. We rekenen op minister Schauvliege om die procedure goed te bewaken. Dit is de zoveelste etappe in het blunderboek van de promotor en ontwikkelaar. Ik denk dat de plannen voor dit stadion hetzelfde lot beschoren zijn als White Star Woluwe.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, het is natuurlijk niet zo gek dat die vraag aan u wordt gesteld omdat u minister van Mobiliteit bent. Het Eurostadion heeft 62.000 plaatsen, 62.000 auto's dus. Er wordt verwacht dat er 80 evenementen, inclusief voetbalwedstrijden, per jaar worden georganiseerd. Men staat vandaag al stil op de Brusselse Ring; dit valt onder uw verantwoordelijkheid. We hebben dus eigenlijk geen plan-MER meer nodig. Maar de plan-MER, of het project-MER, bevestigt dat er een groot mobiliteitsprobleem op komst is, nog groter dan vandaag, op die Brusselse Ring. Omdat u minister van Mobiliteit bent, is die stilstand wel degelijk uw verantwoordelijkheid.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Ronse, ik hoorde u spreken over de stad Brugge. Het zou een originele locatie zijn voor het stadion van Anderlecht. U bedoelde ongetwijfeld de stad Brussel.

De MER-procedure is er natuurlijk op gericht om net de impact van dat project op milieu, natuur, ruimte, mobiliteit in kaart te brengen. De vraag is niet of de werken die wij plannen op de ring, afgestemd zijn op het Eurostadion. De vraag is of het Eurostadion compatibel is met de ring in zijn huidige en nieuwe vorm. Net daarom maakt dat onderzoek ook deel uit van de MER-procedure.

We zullen zien wat daar finaal de conclusie van zal zijn. Daar kan ik in een lopende, tegensprekelijke procedure niet op vooruitlopen.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoorden. Ik kijk uit naar het resultaat van de MER-procedure. Ik ken de eigenschappen van de ondergrond van het stadion niet, maar ik heb de indruk dat we hier steeds meer in een moeras terecht komen waar we misschien nog moeilijk uit zullen geraken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.06 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.18 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel

– 710 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden cultuur, jeugd en Brussel.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 710/1)

– *De artikelen 1 tot en met 13 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden. *(Opmerkingen van Bart Caron)*

Mijnheer Caron, het spijt me. De bespreking is gesloten, ik kom daar niet meer op terug. Conform het reglement kan dat niet. Men moet hier niet met elkaar zitten te kletsen, men moet maar opletten. *(Applaus)*

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken

– 712 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 712/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Lorin Parys, An Christiaens en Björn Anseeuw betreffende het ontwikkelen en stimuleren van proefhuren om de huurmarkt te ondersteunen

– 677 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Lorin Parys, An Christiaens en Björn Anseeuw betreffende het ontwikkelen en stimuleren van proefhuren om de huurmarkt te ondersteunen.

De bespreking is geopend.

De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, iedereen kan het verslag lezen. Ik zal niet herhalen wat daar allemaal in staat. Ik wil nog onderstrepen dat proefhuren een bijkomend instrument is en niet in het vaarwater komt van de sociale verhuurkantoren (SVK's) of sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's). Proefhuren is gericht op mensen die wegens onterechte vooroordelen en desinformatie, vaker achter het net vissen bij het vinden van een goede huurwoning. Ik denk dan bijvoorbeeld aan mensen met een migratieachtergrond, alleenstaande moeders, mensen met huisdieren, jongere koppels enzovoort.

Het verschil met SVK's en SHM's is dat deze doelgroep in principe wel over voldoende eigen financiële middelen beschikt. We willen vooral de vooroordelen van verhuurders wegnemen zodat een perfect valabele huurder met een minder vertrouwd profiel, toch aan een geschikte huurwoning kan geraken. Dat doen we eerst in een proeffase waarin de huurder aantoonst dat het wantrouwen van de verhuurder onterecht was, maar daarnaast verwachten we ook van de verhuurder een engagement dat er na een positieve evaluatie een standaardwoninghuurovereenkomst van 9 jaar wordt afgesloten.

Het systeem van proefhuren kan hierdoor ook een einde stellen aan de praktijk dat vandaag te vaak opeenvolgende contracten van korte duur worden gegeven. We verhogen dus ook de woonzekerheid. Om die doelstelling te bereiken, is het belangrijk dat de doelgroep duidelijk wordt afgebakend. Daarnaast roepen we in dit voorstel van resolutie de Vlaamse Regering ook op om te onderzoeken wie of welke instantie het best geplaatst is om de rol van derde partij op zich te nemen.

We beseffen allemaal dat dit voorstel niet alle uitdagingen op de huurmarkt zal oplossen. Maar ik ben ervan overtuigd dat het een stap voorwaarts is in het toegankelijker maken van de private huurmarkt.

Tot slot wil ik niet alleen de mede-indieners bedanken, maar ook alle andere collega's, over meerderheid en oppositie heen, voor hun constructieve inbreng tijdens de besprekingen en de unanieme goedkeuring in de commissie. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Voorzitter, het is duidelijk dat er dringend maatregelen nodig zijn om de gelijke toegang tot de private huurmarkt te bevorderen en discriminatie tegen te gaan. We zijn ervan overtuigd dat glijhuren of proefhuren – zoals het wordt genoemd in dit voorstel van resolutie – een efficiënt middel kan zijn om discriminatie tegen te gaan. Daarom had sp.a ook een voorstel van decreet ingediend om meteen een decretale basis te hebben om het glijhuren in Vlaanderen

ingang te kunnen laten vinden. De meerderheid heeft geoordeeld dat er nog nader onderzoek nodig is en heeft om die reden het voorstel van decreet niet gesteund.

We zullen dit voorstel van resolutie wel steunen omdat we ervan overtuigd zijn dat elke stap in de goede richting, hoe klein ook, ondersteuning verdient en dat we het belangrijk vinden om kamerbreed een duidelijk signaal tegen discriminatie te geven. Dames en heren van de meerderheid, laat het vooral een aanmoediging zijn om echt werk te maken van discriminatie op de private huurmarkt. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Ook vanuit Groen dringen we aan op maatregelen om discriminatie op de huurmarkt tegen te gaan, want die is er nog steeds en is nog steeds veel te omvangrijk. We zijn dan ook blij met de intentie vanuit de meerderheid om te zoeken naar manieren om die discriminatie op de huurmarkt te bestrijden.

Vanuit Groen hebben we wel een aantal vragen bij proefhuren. Ik heb die vragen uitgebreid toegelicht in de commissie. Ze gaan enerzijds over het risico van het hellend vlak. We moeten ervoor zorgen dat die proefperiode echt bij uitzondering wordt gebruikt en ingezet wordt voor de reden waarom ze ingezet moet worden. Het mag geen algemene regel worden, een soort periode waarin de huurder zich moet bewijzen.

En anderzijds heb ik een aantal vragen bij de woononzekerheid die het proefhuren kan oproepen. Er is een onderzoek nodig om die vragen te onderzoeken. In die zin zal Groen dat steunen en heeft Groen dat ook al ondersteund. Ik ben er sterk van overtuigd dat de vraag naar onderzoek legitiem is.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de stijging van de distributienettarieven **– 751 (2015-2016) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn over het verzoekschrift over de stijging van de distributienettarieven.

De heer Danen, verslaggever, heeft het woord.

Johan Danen (Groen): De verzoeker stelt vast dat zijn elektriciteitsfactuur voor 2015 met liefst twee derde is gestegen ten opzichte van die voor 2014. De stijging van de distributienettarieven is daarvan de oorzaak. De verzoeker heeft zeven jaar geleden een warmtepomp geïnstalleerd waarmee hij de milieudoelstellingen helpt te halen. Een warmtepomp verbruikt 's nachts echter veel elektriciteit. Door de stijging van de nettarieven heeft zijn engagement dus ineens heel grote gevolgen. Dat kan toch niet de bedoeling geweest zijn van het Vlaams Parlement, zo stelt de verzoeker.

Dan volgt de bespreking, waarin Rob Beenders de spits afbijt. Hij denkt dat het verzoekschrift met de nodige sérieux moet worden behandeld. Het kan de aanleiding vormen tot een grondig onderzoek van de financiële bestraffing van early

adopters. De gewenste omschakeling naar hernieuwbare energie vereist immers dat dergelijke voorlopers worden gestimuleerd in plaats van gestraft.

Willem-Frederik Schiltz ziet de enorme stijging van de distributiekosten al aankomen sinds 2009, toen werd beslist om niet alle kosten die netbeheerders maken, en dat vooral voor de aankoop van groenestroomcertificaten, door te rekenen. Pas de laatste jaren zijn de beheerders begonnen die oude rekening door te rekenen aan alle verbruikers. Consumenten die meer verbruiken, zoals de indiener, voelen dat meer. Volgens de heer Schiltz kan men de tarieven niet diversifiëren volgens het soort gebruik. Dergelijke onderscheidingen leiden immers tot juridische problemen en dat kunnen we in dit geval missen.

Ikzelf vind dit hallucinant en dubbel jammer. Investeerders in warmtepompen voelen zich bedrogen omdat de Vlaamse overheid, die hen eerst sterk stimuleerde, zich onbetrouwbaar toont. Bovendien zijn warmtepompen zeer ecologisch en efficiënt. Het is dan ook niet normaal dat verwarmen met een dergelijke pomp de helft meer kost tegenover verwarmen met gas of stookolie.

De heer Gryffroy vindt de cijfers van het verzoekschrift verwarrend. Ze maken geen duidelijk onderscheid tussen de energie- en de distributiecomponent. Die laatste is voor exclusieve nachttellers niet gestegen volgens Infrax en Eandis. Hij zegt ook dat consumenten stijgingen neutraliseren door van leverancier te veranderen. Verder is het lid van oordeel dat het probleem uit het verleden niet mag worden weggemoffeld.

Ook Robrecht Bothuyne liet zich al uit over een prijszetting die voorlopers in de strijd tegen de klimaatopwarming, zoals de eigenaars van en investeerders in warmtepompen, stimuleert in plaats van bestraft. Mogelijke aanknopingspunten worden volgens hem gevormd door een andere, dynamische tariefformule en de energieheffing, waarvan hij de evaluatie bepleit.

De Willem-Frederik Schiltz repliceert ten aanzien van Rob Beenders en mezelf dat de instantie die de pompen subsidieerde niet dezelfde is als degene die ze nu belast. Het is immers de regulator die de tarieven bepaalt.

Het is volgens hem ook tijd om vooruit te kijken. Hoorzittingen acht hij daarbij niet nodig. Wat kan inzake capaciteitstarief, nachttarief enzovoort, is volgens hem reeds bekend. Hij herinnert ook aan de stoeve houding van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), die volgens hem geen enkele aansturing van het tarief wil.

Rob Beenders voert aan dat ook de huidige minister van Energie vorig jaar mee aan de federale beslissingstafel zat. Men moet stoppen met te wijzen naar het verleden. In de plaats moet een zoektocht naar oplossingen beginnen.

Ikzelf stel vast dat iedereen een oplossing wil, en ik doe meteen een voorstel. Waarom geen lagere heffing voor warmtepompbezitters, als men niet rechtstreeks kan ingrijpen in de tarieven zelf? Ik herhaal dat, nog afgezien van de reeds hogere investeringskosten, het gebruik van een warmtepomp de helft duurder is dan gas. Dat is niet de manier om wenselijke technologie te stimuleren.

Andries Gryffroy erkent dat de dalende brandstofprijzen relatief ongunstig zijn voor de warmtepompgebruikers, maar deze prijzen kunnen binnenkort ook weer stijgen, en dan wordt het moeilijker voor de eigenaars van condensatieketels. De overheid heeft dat niet in de hand. Uitzonderingen voor doelgroepen leiden tot problemen, zoals ook gesignaleerd door de Raad van State bij de energieheffing. Het lid pleit voor voorzichtigheid.

Rob Beenders is niet tegen een oplossing van het probleem uit het verleden, maar verschilt fundamenteel van mening met de huidige meerderheid over de manier

waarop. Hij waarschuwt dat de perverse gevolgen van de onrechtvaardige keuzes van deze regering nog wel duidelijk zullen worden. Zonder structurele aanpak zullen er nog heel veel verzoekschriften komen.

Ik herinner dan aan de Vlaamse klimaattop, die duidelijk maakte dat voorlopers nodig zijn. Hen straffen, ondermijnt een hele sector, met banenverlies tot gevolg. Ik blijf voorstander van een aparte categorie in de energieheffing.

Andries Gryffroy wil geen discriminatieprobleem oplossen door elders een nieuw te creëren. Hij vindt een ad-hocoplossing dan ook niet goed.

Volgens Willem-Frederik Schiltz gaat het hier niet over de energieheffing, maar over de distributienettarieven, die het gros van de stijging uitmaken. Hij pleit dan ook voor een omvattende aanpak op basis van het principe dat de vervuiler betaalt, en dat wie het goed doet voor het milieu, beloond wordt.

Ikzelf besef natuurlijk dat het niet over de energieheffing gaat, maar over een factuur die de spuigaten uitloopt. Dat is waar de verzoeker van wakker ligt.

Rob Beenders roept Willem-Frederik Schiltz op om nu al maximaal te handelen naar de principes die hij formuleert voor de toekomst.

Tinne Rombouts, voorzitter, stelt dat de betaalbaarheid van de factuur een ander debat vormt, waarop ook andere zaken een invloed uitoefenen.

De voorzitter concludeert dat er een meningsverschil is tussen oppositie en meerderheid over de wijze waarop het probleem moet worden aangepakt, zijnde een ad-hocoplossing voor het huidige probleem van de gebruikers van warmtepompen, dan wel een globale regeling voor de toekomst met als leidraad de vermelde principes zoals de vervuiler betaalt en het aanmoedigen van de voorlopers inzake duurzaamheid. Ze besluit dat door alle leden wel degelijk het engagement wordt aangegaan om een globale regeling voor de toekomst uit te werken.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen in de beleidsvel-
den cultuur, jeugd en Brussel
– 710 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
30 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil een stemverklaring afleggen. We kunnen met de meeste maatregelen van het ontwerp van decreet wel akkoord gaan, behalve één.

Het vreemde is dat het gaat over de toepassing van goede principes, of intentioneel goede principes, met name dat het ontwerp van decreet Deugdelijk Bestuur geprojecteerd wordt op de bestuursorganen uit de brede cultuursector, Vlaamse instellingen inclusief, hier in Brussel.

Door dat decreet wordt een deel van de leden van de raad van bestuur die worden aangeduid door de Vlaamse Regering op basis van het Cultuurpact, aangevuld met leden die worden voorgedragen door diezelfde raad van bestuur op basis van het decreet Deugdelijk Bestuur. Maar wat is het perverse effect?

Doordat een derde van het aantal leden minder wordt aangeduid door de regering, worden de grote fracties sterk bevoordeeld. Daarnaast is het helaas zo dat bestuursorganen ook bevriende politici of minstens mensen met politieke banden aanduiden als lid van de raad van bestuur. Daarmee wordt zowel het Cultuurpact als het decreet Deugdelijk Bestuur naar de geest ernstig met de voeten getreden. Dit is geen goede praktijk, zeker niet in een tijd waarin de Cultuurpactcommissie zelf zo plat ligt als maar kan.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken

– 712 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
106 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jelle Engelbosch, Katrien Partyka, Mercedes Van Volcem, Lorin Parys, An Christiaens en Björn Anseeuw betreffende het ontwikkelen en stimuleren van proefhuren om de huurmarkt te ondersteunen

– 677 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor om het voorstel van decreet van Jan Peumans houdende wijziging van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 en het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat de omzetting van de aanbevelingen van GRECO betreft, rechtstreeks in de plenaire vergadering van woensdag 18 mei 2016 te behandelen.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 18 mei 2016 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.37 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Lode Ceyssens, Jan Durnez, Els Robeyns: ambtsverplichtingen;

Jos Lantmeeters: familieverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen;

Cindy Franssen: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Jan Hofkens

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Lieve Maes,

Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De

Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants